Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Plutarchi Cheronei Diui Traiani praeceptoris Graecoru[m] Clarissimi Historici ac Philosophi Problemata Emendatissima.

https://hdl.handle.net/20.500.14918/462087

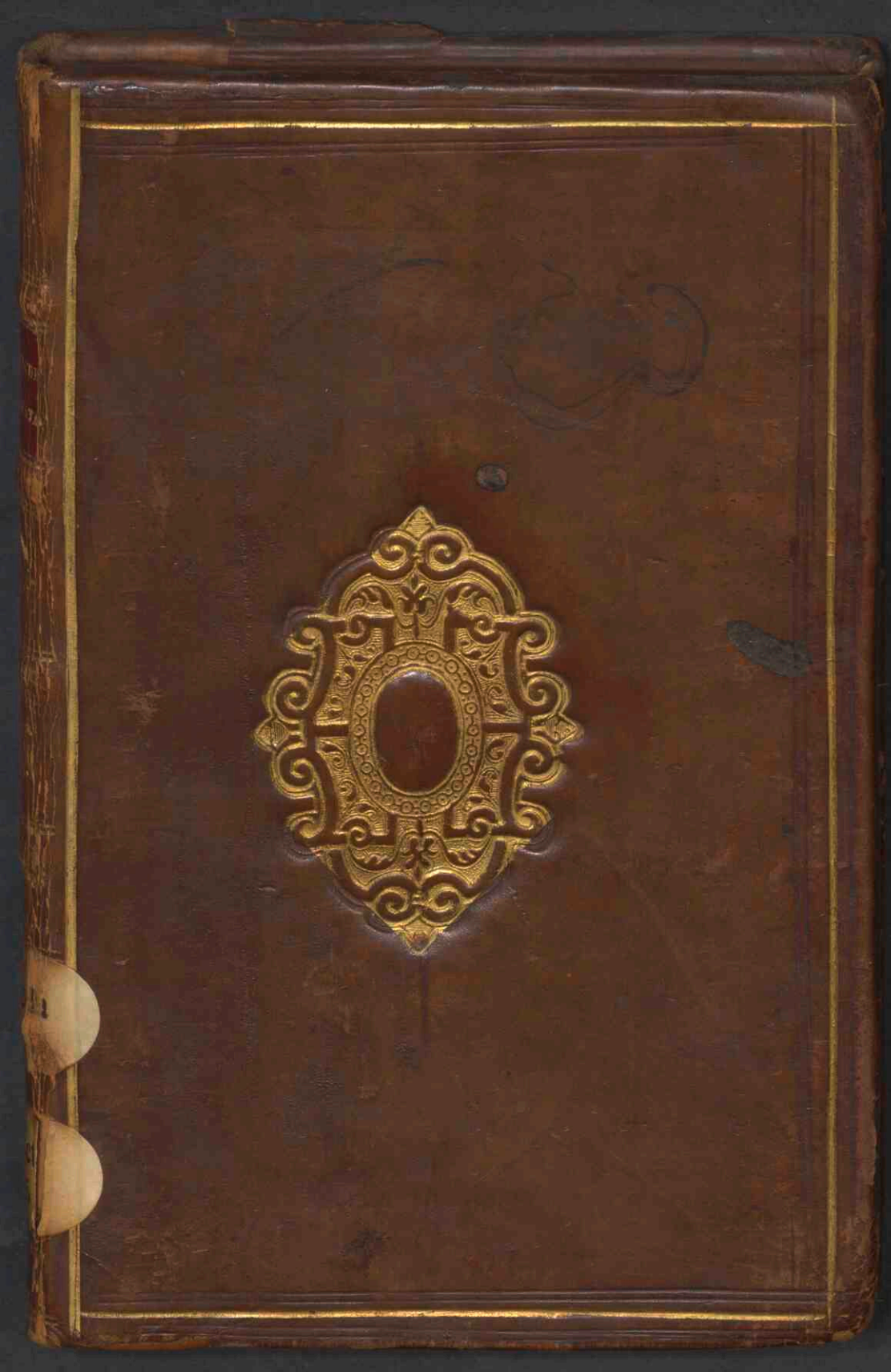

Dit boek is gescand in het kader van het Incunabelen project.

Een incunabel of wiegendruk is een boek of geschrift dat gedrukt is vóór 1 januari 1501. Gezien de bijzondere aard van deze vroege gedrukte werken is besloten deze uitgebreid te beschrijven en te digitaliseren.

Meer informatie over de collectie is beschikbaar op:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

Bij deze boeken wordt ook de volledige buitenkant gescand en een scan gemaakt van het geopende boek. De hierna volgende scans zijn (in volgorde waarop ze getoond worden):

- het midden van het geopende boek*
- de rug van het boek
- de kopsnede
- de frontsnede
- de staartsnede
- het achterplat

*Een deel van de banden in deze collectie bevatten meerdere titels, het is dus mogelijk dat de pagina's in deze overzichtsscan horen bij een andere titel.

This book has been digitized as part of the Incunabula project.

An incunable or incunabulum is a book, pamphlet, or broadside that was printed before January 1st 1501. Due to their special nature a project has been started to better describe and then digitize these early printed works in our collection.

More information on this collection is available here:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

The digitized version of these books includes scans of the outside of the book and a scan of the open book. The scans after this notice are (in the order in which they are shown):

- the open book (opened approximately in the middle)*
- the spine
- the head edge
- the fore edge
- the bottom edge
- the back board

*Some of the bindings in this collection contain multiple titles, therefore it is possible that this scan shows pages which belong to a different title.

q̄ ſolo ferro nuptiæ dirimēdæ ſint. An illud magis q̄ pleraq3 ad cōnubiū pertinentia Junoni attribuebant: nam & haſtā Iunoni conſecratam eſſe exiſtimāt: & eius ſtatuæ ut plurimū haſtæ innixe cernūtur. Quippe quam curritim appellant ueteres, Nam curis antiquo nomine haſta dicebatur: Hinc & curim martem nominatū eſſe dicunt.

C ur quod ī ſpectacula impēditur lucar uocāt An q̄ alia multa quoq3 circa urbem ſunt loca diis attributa: quæ appellant lucos: quoꝝ prouentus in ludos conferunt.

Quid eſt q̄ quirinalia ſtultoꝝ feriās nomināt. An q̄ hūc diē: ut Iuba dicit his aſſignauerūt qui cuius eſſent tribus ignorarēt. An his qui ut nō alii tributim fornacalib9 rem diuinam fecerunt: quod aut impediti fuiſſent: aut aliquo peregro profecti: aut deniq3 diem ignoraſſent hoc tempore recuperandi illius feſti poteſtas data eſſet.

C ur rem diuinā Herculi faciētes aliū deoꝝ appellant neminē: nec canis: ut a Varrone ſcriptū eſt in urbe apparet. An idcirco aliuꝝ deū appellant neminē q̄ hūc ſemideū pūtant: ut & alii tradunt: cuꝝ etiam inter hoīes ageret. Euander ei aram ſtatuit: & rem diuinā fecit. nihil autem omnino fuit cui Hercules infeſtior eſſet q̄ canis qui ei ſæpe moleſt9 fuiſſ& & in primis cerbarus: deniq3 Licinio puero per canem occiſo ab hipochoſtibus coactus prælia decertare multis ea pugna ex amicis interfectis Iphiclum fratrē quoq3 amiſit.

Quid eſt q̄ circa Capitoliū patricio habitare licet nemini. An q̄ Marcus mālius ibi habitās regnū affectaſſe deprehenſus: ex quo lege interdictū eſt: ne quis poſtea ex ea familia mālius diceretur. An antiquus fuit huic metus publicolam enim ut nobiliore3 calūniari hominē in primis popularem nō deſiſtebāt: ita multitudo tādiu timuit: donec ædem quā in ſūma uelia ædificabat: quod nimis foro imineret funditus euertit.

C ur qui ciuem in prælio ſeruaſſet cōrona quer na donabatur. An quod ubiq3 ī expeditiōib9 facile ſit quercum inuenire. An quod Ioui & Iunoni: quos urbi præſidere putant: corona

PLUTARCHI
PROBLEMATA
Rario
N. oct.
1465
VENETIIS
1477
Cm

Cm

Cm

Cm

Rariora

W. oct.
1465

LEGAAT

VAN WIJLEN

Prof. Dr. C. M. FRANCKEN.

RARIORA.

634. **Plutarchus,** Problemata latine reddita a Joh. Pt. Lucensi ex recognitione Calphurnii. Venetië, Dominicus Siliprandus z. j. 8o. W. 8o. 1465

Type 1. — HC* 13137. — Pr. 4454.

Legaat van Dr. C. M. Francken, Hoogleeraar eerst te Groningen, daarna te Utrecht, * 1820, † 1900. — In verguld led. XVIIe-eeuwschen stempelband.

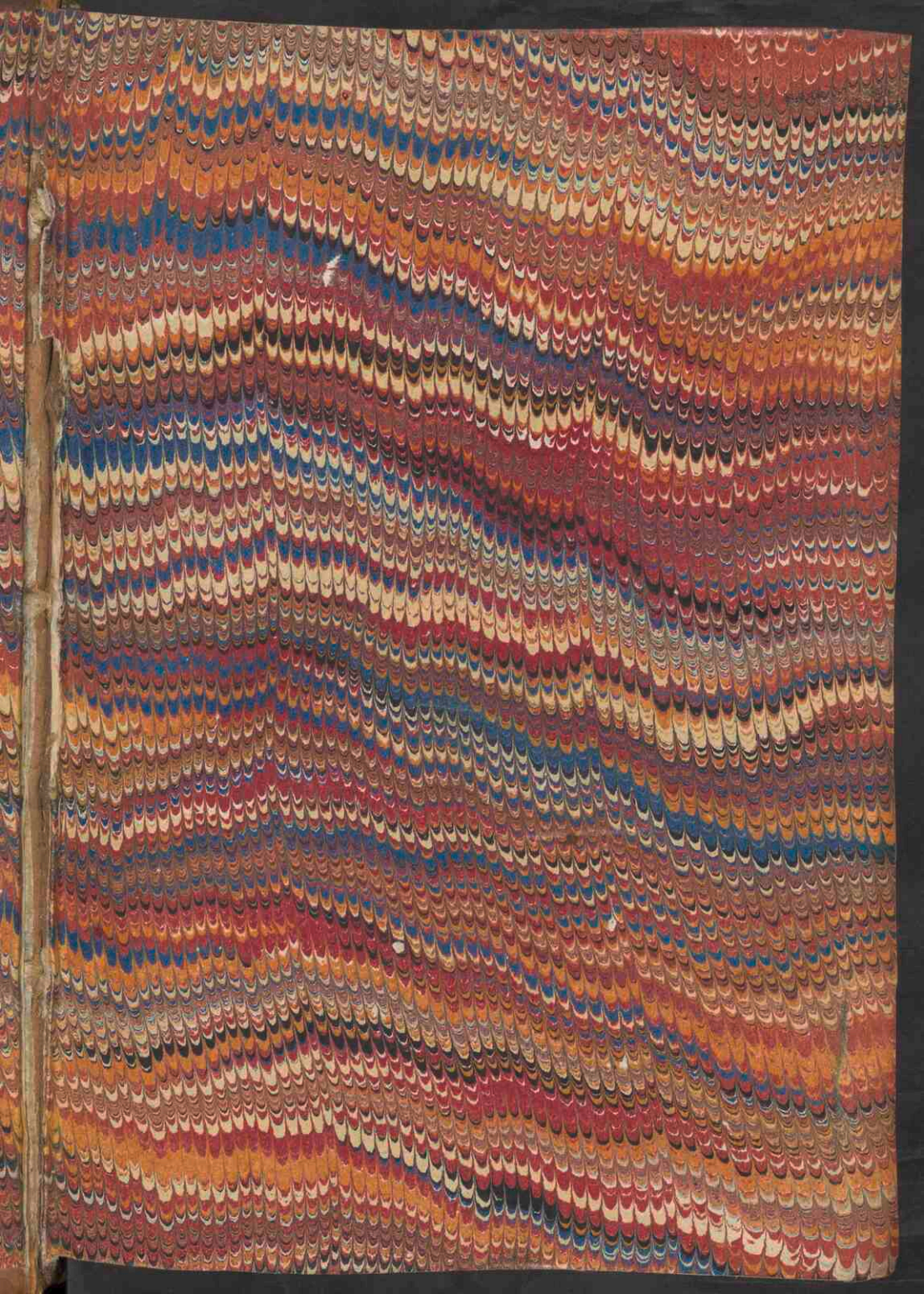

W 8° 1465

Calphurnius. Marco Aurelio
Viro Clariſſimo Salutem.

Petieram a te Marce per litteras Plutarchi pro
blemata: reſpodiſti quēadmodū ad oīa ſoles
elegātiſſime: te illa & uidiſſe: & lectitaſſe: ſed
ꝙ mēdoſiſſima: pluribuſq3 ī locis manca de-
prēdiſſes: dignū minīe duxiſſe ut ī bibliothe
cā tuā reponerētur: ī quā nihil niſi qđ excul
tū ſit: atq3 ornatiſſimū admittitur: quæ cum
ab impreſſoribꝰ nō aliter q̄ tu prædixeras ac
cepiſſem: Ioannis Petri Lucēſis uiri utriuſq3
liguæ eruditiſſimi: per quē fideliter e græco
ī latinū trāſlata ſunt: laborē irritū eſſe nolui.
Quāobrē græco exēplari q̄primū inuēto q̄ta
maxīe diligentia: ſtudioq3 potuerim ſic a me
emendata arbitror: ut illud acre iudiciū tuū:
quod tū litteraꝝ ſtudiis: Tū reipub. Venetæ
grauiſſimis ī rebus approbatiſſimū eſt ſubīre
tuto poſſint: & a uoluminibꝰ tuis q̄ emēda-
tiſſimis excipi. Nam cū noſtra ætate litteræ
quæ ſuperioribus ānis penitus erant obrutæ:
nūc uero (ut ſic dicam) ab inferis paulū reuo

a

caræ sunt q̃ plurimos & eos eruditos quidez assertores habeãt: neminẽ tamẽ tibi prætulerim: q̃s, n. si ueꝝ admittitur: te eruditior: quis summa ĩtegritate cõstãtior: qs omni uirtute singulariq3 modestia præstantior: quod & si plurib9 argumẽtis certũ ẽ: hoc uno tamẽ fit manifesti9: ꝙ uiros doctos ea charitate & beniuolẽtia ꝓsequeris: ut in eos omnes amorẽ fraternũ ostẽdere labores: a qbus sic mutuo diligeris: amaris: coleris: ut si qua in re ope aliena indigeant ad te tanq̃ ad saluberrimu3 portũ cõfugiãt: teq3 litteraꝝ unicũ præsidiũ & decus appellẽt. Suscipies igitur dum impressum erit hoc opusculum: quod certe eruditionis plenum: & ad percipiendos plures antiquoꝝ ritus perutile legentibus cẽsebitur & eo maxime ꝙ tua adhortatione a me recognitum in lucem prodire non dubitabit.

Vale musarum decus.

Plutarchi Cheronei Diui Traiani præceptoris Græcorū Clariſſimi Hiſtorici: ac Philoſophi Problemata Emendatiſſima.

QVID Eſt quōd noua nupta cum in matrimonium datur: ignem & aquā iubetur attingere. An q̄ ut in elemētis ac prīcipiis eorū: alter maris: altera fœminæ locū tenēt: & is principium motionis iniicit: illa uero ſubiecti ac materiæ uim habet. An q̄ ignis purgat: Aqua uerō circūfert ac luſtrat. Vxorem uero puram & caſtam permanere oport&. An illud pōtius quōd quēadmodū ignis humoris expers: nec alit quicquam & ieiunus eſt atque aridus. Aqua uero ſine calore ſterilis eſt & ignaua. Sic mas & fœmina niſi coeant diſiuncti langueſcant: & nihil effi ciant neceſſe eſt. Quorum coniunctio in matrimoniū coeuntibus coniunctum perficit q̄ deſerēdus nō eſt: & oīs fortunæ caſus cōiter ſubeūdus: etiam ſi nullius boni niſi ignis & aquæ participes inter ſe futuri ſint.

Quid est quod nec plures nec pauciores: sed quinq; tantūmodo faces in nuptiis accēdūt quas Cereos appellāt: An illud ē quod Varro prodidit Impatores tribus uti solitos esse in ædilib9 plures adhiberi: motis est autē ut ab ædilib9 q uxores ducūt: faces accēdāt: An ꝙ cū plurimis ī reb9 numeris utātur: cū in cæteris melior ac pfectior sit: & ad nuptias īpar numer9 cōueniētior: atq; aptior habebatur: par enī; numer9 & interuallū suscipit: & ei9 pitas aduersatur ac pugnat. Impar uero oīo scindi nō potest: Sed si diuidatur semper ālīquid cōe relinquit. Ex oībus uero imparibus numeris quinarius potissimū nuptialis est. Tria enim primū īparis locū tenēt. Duo uero paris: ex quib9 tanq; ex mare & fœmina quinari9 cōmiscetur numer9: An illud magis ꝙ cū lux generationis signū sit: mulier uero nō pluris: q; quinq; uno partu natura pōt edere Idcirco totidē utūtur facib9: An ꝙ deos q̄nq; precari eos putant: q matrimonio cōiūgūtur Iouē adultū: Iunonē adultā: Venerē Suadellā & in primis Dianā; quā etiā in partu & dō

loribus mulieres inuocant.

Cur Romæ cū dianæ multæ sint ædes: eā scīlū quæ in angiportu est: q patricius dī uiros in gredi nephas ē. An ob eā fabulā quæ dicitur quēdā cū eo in tēplo mulieri: quæ Dianā salutatū ueniſſet uim attuliſſet: a canib⁹ diſcerptum fuiſſe. Inde orta ſuperſtitione homies ingreſſu abſtinuiſſe.

Cum in cæteris Dianæ tēplis Ceruōꝝ cornūa plane affigunt in auētino boum tantūmodo ſuſpendere conſueuerunt. Quid ita? an id ueteris caſus memoria: & recordatōe fieri putādum eſt: Ferunt enim in Sabinis Antroni coratio bouem inſigni ſpecie: ac magnitudine natam fuiſſe: a diuino deinde quodam monitum. Si quis eam bouem in Auētino Dianæ imolaſſet: factum eſſe eius: qui rem diuinam feciſſ&: Ciuitatem totius Italiæ Imperio potiri: hominem re credita ut bouem imolaret: ſtatim Romam ueniſſe. Seruum interim Seruio Regi clam rem omnem indicaſſe, illum e ueſtigio Cornelio ſacerdoti imperaſſe: ut Antroni anteq̄ is rem diuinā faceret in tyberi ſe

ablueret:rite præciperet: Sic.n.eos qui litare uellent facere consuesse. Antronē cupide pro fectū lauisse. Seruium interim occupasse: ac Dianæ bouē imolasse: & cornua templo affixisse. Hoc Iuba monumētis mādauit & Varro: Nisi ꝙ Antronis nomen Varro non prodidit: nec a Cornelio sacerdote: sed ab edituo deceptum fuisse dicit.

C ur eos qui in agro externo diez suum obiisse falso nunciati sunt. Si postea reuerterint Ianua in domū nō admittūtur: sed per tegulas ascendentes intro seipsos demittunt. Varro enim oīo cām fabulosam tradit. Dicit enim bello Siculo nauali pugna commissa: cuz eo prælio multos occidisse falso nunciatū ess&: oēs postea reuersos breui interiisse. Vni autē Ianuā ingredi conāti temere clausam obstitisse: nec cū apire conaretur potuisse: hoīem ibi pro foribus cōsopitū in somniis speciē uidisse: qua sup tectū per imbrices descēsus in domū ac delapsus ostēderetur. Quo facto fœlicē fuisse: & ad senectutē puenisse. Inde posteris morē fuisse proditū. Sed uide ne hæc

qũoq3 qũodãmõ græcis ãc nostris ſimilia eẽ uideãtur: nõ. n. caſtos putabant: nec illis oĩõ admiſcebãtur: ſed procul a tẽplis arcebãt: q; bus funus tãq; mortuis & exequiæ factæ fuiſſent: ferũt autẽ quẽdã q hac ſupſtitõe huic religioni obnoxiũ teneretur: Ariſtinũ nomie Delphos miſiſſe: qui deũ ſuo nomine precãrentur: ut eum quibus ob hunc ritum difficultatibus teneretur abſolueret. Pythia3 illis reſpõdiſſe: quæcũq3 puerpera facere conſueſſet. Vbi oĩa rite obiiſſet: cũ diis ĩmortalibus ſacrificaret: Ariſtinũ oraculo acceptõ: ac ꝓbe cognito: ſe ſe quaſi modo in lucem editũ mulieribus lauãdũ obligandum lactandumque præbuiſſe. Sic deinde cæteros oẽs hyſteropõmos appellatos facere inſtituiſſe. Sũt q dicãt morẽ hũc ante Ariſtinũ fuiſſe: & antiquum morẽ eſſe. Mirari ergo nõ oportet: ſi Romani quoq3 eos q ſemel ſepulti mortuoꝝ numeꝝ tenũiſſent: limẽ ingredi prohiberẽt. Quippe qui uel egredientes rem diuinam faciunt: & ſacrificio facto ingrediũtur: ſed deſuper per in pluuiã deſcẽdere iubebant: piacula plane

omnia ſub diuo obire cõſueuerũt.

C ur inſtitutũ ẽ ut mulieres cognatos orẽ oſcũ lentur: An ut multi putant: q̃ his uini uſus interdictus eſſet: & idcirco ne bibentes latẽ rent: ſed domeſticorum congreſſu redargue rentur oſculandi conſuetudo inducta eſt: An probabilior huius rei cauſa eſt quam ſcripſit Ariſtoteles. Illud enim iam uulgatũ: & q̃ iã pridẽ hæroicis tẽporibus factũ fuiſſe dicitur In Italia mulieres troianæ (ut uidetur) facere auſæ ſunt. Nã cũ ad Italiæ littus appuliſſent & uiri ad unũ oẽs relictis nauib9 in terrã deſcẽdiſſent: naues ĩcẽderũt: quod diuturni ac longi erroris eas pertæſum eſſẽt: & maris tæderet: metu deĩde uirorum pauidæ ꝑpĩquos ac domeſticos cõplexæ oſcũlãdo ac blãde appellãdo ut cuiq3 occurriſſent facinoris cõſcientia ſalutabãt: hoc pacto mitigatis animis & inter ſe recõciliatis: manſit poſtea conſuetudo ut hac inter ſe comitate uterentur: An magis hoc tributũ eſt mulierib9: quo ſimul & honore & poteſtate augerentur: ſi multos cognatos ac propinquos habere uideretur:

An quod cognatorũ cõnubiis lege ꝓhibitis: hoc comitatis genus ad oſculũ uſq3 ꝓceſſit: & hoc ſolũ cognatiõis ſignũ: & cõmunicatio relicta eſt. Superiorib9 enim tẽporib9 quæ ſe aliqua neceſſitudine attigiſſent: uxores non ducebãt: quẽadmodũ ne nunc quidẽ ſorores Sed nõ ita pridem factum eſt: ut neptes uxores ducere permitterẽt: Vir quidam ſane pauper cæterum bonus: & in primis popularib9 acceptus cum neptem cui dos ampla eſſet relicta i matrimoniũ accepiſſet: Locuplex ex eo & copioſus factus eſt: eius rei accuſat9 iudicio multitudinis abſolutus eſt: plebiſcitu3 deinde factum: ut in ducendis uxoribus ad neptes uſq3 aſcendere liceret: ſuperior enim neceſſitudo prohiberetur.

Quid eſt ꝙ uir ab uxore: Vxor a uiro dono aliqd accipere prohibetur: An ꝙ ut Solon ſcripſit moriẽtiũ donatões ratæ ſunt: niſi qs iqt neceſſitate coactus: aut ab uxore perſuaſus: neceſſitatẽ. n. quaſi uim afferentem accepit: Voluptatẽ uero quaſi decipiẽtem: ſic uxoru3 donationes hac uirorũ ſuſpiciõe nõ caruerũt.

An q̄ ūiliſſimū beniuolētiæ ſignūm donatio ſit. Dant enim & alieni: & qui nō amant: idcirco hoc dādi lænociniū ex matrimonio ſuſtulerūt: ut nō mercenariū: ſed gratuitum & ſpontaneū ſit hoc totum amare & reclamari An quod ab aliis accipiēdo corruptæ alienos admittunt: grauiſſimū ūiſum eſt gratis ſuos diligere. An illud potius quod uiri & uxoris rem cōmunem eſſe oportet: nā qui quod datum eſt accipit. Is quod datū non eſt id alienum eſſe cenſere didicit: quo fit ut exiguum inuicem dando totum perdūt.

Quid eſt quod a genero ac ſocero iiſdē aliq̄d dono capere nō licet. An idcirco a genero ne forte per parētē munus ad uxorē redire uideatur a Socero autē quod qui nihil dediſſet eū nihil accipere par eſſe uiſum eſt.

Cur ſiue ex agro: ſiue peregre domū redeāt: q̄ uxores domi habēt aduētus ſui nūcios præmittunt: An quod hoc eius eſſe cenſent: qui ſe abſente uxorem nihil improbe facere ſibi perſuadeāt: de repente uero & inopinato ſub uenire inſidiatoris: Idcirco uxorū expectatōi

ac desiderio: bonis eas nuntiis afficiendo q̃ citissime satisfieri studet. An illud potius quod scire nimiū auet: si salvas domi ac sui desiderio affectas sint offensuri. An quod pluribus domi negociis in administranda re familiari absentibus uiris uxores occupētur: & cū domesticis plerūq3 discordēt ut his oīb9 r̃motis iocūde ac trāqlle ab uxoribus excipiātur: de suo eas aduentu prius fieri certiores uolūt.

C ur deos salūtātes caput operiunt: Viris autē dignitate p̃ditis & honore dignis. si quo cāu occurrerint caput aperiunt. Hoc enim illam quoq3 dubitatiōem uidetur augere. Nam si quæ de Aenea ferūtur uera sunt. ut prætereunte Diomede caput operiēs rē diuinā fecerit ratōe3 hab& nec r̃pugnat ut quēadmodū in occursu hostium caput uelemur. sic aīcis ac bonis uiris obuiā facti capita detegamus. nā quod ad deos pertinet id propriū nō est. Sed casu accidit. & ab illo seruatū postea mā sit. Quod si aliud dicēdū est. Vide ne illud solum quærēdum sit. q̃obrem deos uenerātes capita uelētur. Alterum uero cōsentaneū est

pōtētioribūs ēnim ōccūrrētes idcirco cāpūt aperiunt: nō ut eis aliqd addant: sed ut inuidiam potius detrahant: ne pares diis immortalibus honores poscere: ne ue eodē cultu delectari uideantur. Deos uero idcirco sic adorabant: ut aut operiendo capite se ipsos humiliores redderēt: aut metu: ne quid ignominiosum ac triste interpretādū alicūde auribꝰ accideret. Idcirco uestem ad aures usq3 attollebāt. Hoc autē eos uehemēter uitasse: ex eo facile perspici potest: quod oraculū adeūtes aera pulsari: & q̄maximū strepitum fieri uolunt: aut illud est quod castor dicit: mores romanos Pythagoricis comparās genium qui unicuiq3 nostrum inest: deos qui extra sunt rogare: & caput uelādo supplicare animi scilicet uelamentum ac reuelationē per corpus quodā enigmate ostendētem.

Quid est q̄ Saturno capite operto imolat: An quod uelādi cāpitis ritū Aeneas tradidit. Saturni uero sacrificiū peruetustū est. An illud potiꝰ quoniā diis cælestibꝰ imolātes uelātur Saturnū uero subterraneu3 & terrestre3 deū

esse arbitrātur: An ꝙ ueritas occultari obscu
rari ue nō potest. Veritatis autem parentem
ac deum Romani Saturnū habent: Sed quid
est? quod cum ueritatis pātrem ducūnt: An
quod ut pleriq3 philosophi cēsent. Saturnū
tempus esse existimant. Veritas autē tēpore
inuenitur: An illud potius ꝙ fabulosa illa Sa
turni tēpora q iustissim9 omniū fuisse dr̄. Ve
ritatē maxime coluisse uerisimile est.

Quid est ꝙ honori aperto capite rē diuinā fa-
ciūt? An qa splēdidū qddā & illustre & aptū
ac late patēs gloria: quā ob causam honestis
ac bonis uiris caput aperiūt eādē adduci ui-
dētur ut eiusdem cultus cognomē deū eodē
more uenerentur.

Quid est ꝙ filii quidem tecto capite pētes effe
runt. Filiæ uero nudo ac sparsis crinibus: An
ꝙ patres tanq̄ deos a marib9 coli conuenit:
quos tamen eosdē filias luctu proseq magis
deceat. utriq3.n. quod suū est lex tribuēs ex
ābob9 quod oporteret: & deceret effecit: An
ea lugenti accomodata sunt quæ sunt inusi-
tata: cōsueuerūt autē magis opto capite mu-

lieres ũt ũiri cõtra apẽrto in publicũ ꝓdire. Apud Græcos.n.ſi quid aduerſi acciderit: ut mulieres tonderi: ſic uiri comas alere cõſueuerũt quod uiri tondere: mulieres uero promiſſiores habere crines moris ẽ. An filios ob eam quam diximus cauſam uelari mos eſt: Nã ut Varro dicit. Filii ſic ſepulchris parẽtũ obuerſantur: quaſi deoꝝ templis pari cultu utroſq3 uenerates: quoꝝ in buſtis cũ primũ in os aliquod iciderint: eũ qui mortuus ſit ĩ deoꝝ numeꝝ relatũm eſſe dicũt: mulieribus autẽ ne aperto quidẽ capite oĩo eſſe licebat: Eſt.n.proditũ memoriæ. Sp. Carbiliũ primũ Romanoꝝ omniũ ſterilitatis cauſa uxorem repudiaſſe: Hunc ſecutus Sulpitiũs Gallus: idcirco uxori nũtiũ remiſit: quod eam in caput ueſtem deducere animaduertiſſet. Idem fecit. P. Sempronius: quod eius uxor ludos funebres ſpectaſſet.

C ur terminũ cui terminalia faciũt deum putantes: nihil ei animatũ ſacrificant: An quod terminos Romulus agro ſtatuit: quo progredi: ac uicinos mulctare licitũ eſſet: atq3 oẽm

agrum proprium existimare, quo ut Leucon dicit hasta peruenerunt. Numa uero Pompilius Vir ciuilis ac iustus: & in primis sapiēs agri terminos cū finitimis constituit: & ipsis finibus terminum ominis causa nominans quasi præsidem & amicitiæ ac pacis custodē ab omni cæde: ac sanguine & incontaminatum conseruari oportere existimauit.

Quid est quod ancillis ædem Matutæ ingredi fas non est: Vnam uero tantum mulieres introducunt: quam alapis cædūt. An quia hāc unam ita pulsari signum est seruas aditu prohiberi. Reliquas autem propter fabulas repellunt. Ino enim Virum rem cum Serua habere suspicata filium deperisse dicitur. Seruam uero Græci ex ætolia oriundam fuisse dicunt, nomine Antipheram. Ex quo apud nos in Chæronea pro æde Matutæ ædituus lorum tenens pronuntiat. Non Seruam ingredi. Nō Seruum. Non ætolum. Nō ætolam.

Cur apud hunc ipsam Deam suis quidem filiis bona non optant, Cum nepotibus id

tribuant: An quod Inō miti quodam & hū-
mano ingenio esse: & Sororis filio māmam
præbuisse. In filiis uero infœlix extitisse uide
tur: an aliter potius: quod moralis & pulchra
in primis cōsuetudo: & multū inter necessa-
rios beniuolentiæ cōparans existimata est.

Quid causæ est quod plerique copiosi & locu-
pletes substantiæ suæ decimam Herculi offe
rebāt: An quod ille quoq3 in palatino boum
quas Gerionæ abstulit: decimā imolauit: An
q̄ Romanos ab ætruscis decimari solitos libe
rauit: An hæc historiam: nec omnino ueram
nec uerisimilem habent: Herculi uero tanq̄
edaci & splendido prolixe atq3 opipare para
bant: & sacrificiū faciebant: An illud potius:
quasi odiosas ciuibus & molestas nimias di-
uitias cōminuentes: & ut bonæ corporis ha
bitudini ad summū prouectæ aliquid detra-
hentes: eo pacto maxime coli Herculem exi-
stimabant: quem idcirco luxuriam coercere:
& cōprimere delectaret: quod ipse paucis cō-
tentus tenuiter continenterq3 uixisset.

Quid est q̄ Romani Ianuarium Principiū āni

faciut. Antiquis enim tēpōrib⁹ Martiꝰ primꝰ omniū numerabatur: quod cū multis lignis perſpici poteſt: tum eo maxime: ꝙ quintum a Martio & Sextū: & reliquos deinceps uſq; ad extremū a Martio numerāt: Decembrem enim nouiſſimū appellant a Martio, ſi recenſcentes: ex quo nōnulli opinati ſunt Veteres Romanos nō duodecim: ſed dece3 menſibus annū cōpleſſe: & ob eā rē quibuſdā mēſibus pluris q̄ triginta dies addidiſſe. Sūt q monumentis mādarint. Decēbrē a Martio decimū cōputari: hūc deinceps ſubſequi Ianuarium: Februariū eſſe in quo & purgatōib⁹ utuntur & mortuis parētāt āno finiente. Hūc poſtea ordinē cōmutatū eſſe cōſtat: & Ianuariū primum omnium numerari cæptum: quod primo huius menſis die quem kalendas Ianuarias appellāt: primi cōſules exactis Regibus creati ſunt. Veriſimilius illud: quod quidam dicūt Martiū a Romulo primū omniū fuiſſe numeratū: ꝙ homo acer ac bellicoſus atque adeo bellandi amore inſanus. Marte ſatum ſe exiſtimans parentis ſui cognomē cæteris

menſibus præponēdū eſſe cēſuit. Nūma Pō-
pilius deīde uir pacatuſ & pacis atq3 ocii ſtu
dioſus cū ciuiū aios a bello ad agriculturam
trāducere contendiſſet, Ianuario inter mēſes
principatū3 dedit: & Ianū quaſi ciuilē & agri
culturæ magis q̄ rei bellicæ ſtudioſum ad ſū
mos honores cultumq3 ꝓuexit. Sed uide ne
Numa Pompilius magis conſentaneum na-
turæ q̄tum ad nos attinet: principiū anni
ſumpſerit: omnino enim eoru3 quæ in circu-
lo circūferūtur: nihil eſt quod natura: aut ex
tremū ſit aut primū. Sed lege factū: ut aliud
alii ſtatuant anni principiū: optime uero qui
poſt hybernūm tropicum annum inchoant:
cum ſol finē ulterius progrediendi faciat rur
ſus ad nos ſe recipit: fit enim naturale quō-
dammodo hūiuſmodi principium: quo & lu
cis tempus nobis augetur: tenebrarūm uero
& noctis diminuitur. Princeps denique & to
tius ſubſtantiæ fluxæ auctor propius acce-
dit.

Quid eſt? q̄ Floræ quam bonam deā nōmināt
omni florum genere templum exornantes

mulieres domū myrtos non importāt. Præ-
sertim cum ambitiosius cunctis germinum
ac florū uarietatibus uti soleant: an illud est
quod a fabulatoribus dicitur: Floram flauii
diuinatoris uxorem fuisse: quæ cum uino clā-
culū uberius uteretur deprehēsa myrteis uir-
gis ac flagris a uiro cæsam fuisse dicitur. Inde
factum esse: ut myrtus in eis ædē nō īferatur
Vinum tantum cum mulieres ei bibant: lac
appellant: An quod a multis tum uero re-
bus Veneris castæ ac puræ sacer illud obeūt
non solum enim uiros excludūt: sed cum so-
lemne sacrificium faciunt quicquid masculū
est domo exigunt: myrtum igitur quasi Ve-
neri dicatam religiosam habent: Nam quam
nunc Murciam Venerem nominant anti-
quitus ut uidetur Myrtiam appellare cōsue-
uerunt.

Quid est? q; Latini Picum uenerantur: & eo ue
hementer abstinent: An quod Picum uxoris
ueneficio mutatum ferunt: auem deinde fa-
ctum oracula ædere: & interrogantibus re-
spondere solitum: An hoc cum incredibile-

tamẽ mõſtri plenũ exiſtimãdũ: & altera fabu
la multo ẽ ueriſimilior: Romulo ac remo cuꝫ
Regis iuſſu expoſiti eſſent nõ modo lupã mã
mas infantibus præbuiſſe: Sed picũ quoque
ad infantes uentitaſſe: atqꝫ eos aluiſſe: Nam
nunc quoqꝫ locis nemoroſis ac ſilueſtrib⁹ in
quibus crebro Picus appareat Lupũ uerſari
animaduerſum eſt: An illud magis ut aliã alii
deo auem: ſic Picũ Marti ſacrum putauerũt
Eſt enim natura fidens & elatus atque au
dax roſtrum quidem adeo firmum habet: ut
robora ſubuertat: cũ trũcum ſæpe pulſando
ad medulam uſqꝫ peruenerit.

Cur Ianũ biſrontem eſſe autumãt: ſic enim eum
& fingunt & pingunt: An qꝫ græcus perræb⁹
fuit: ſic enim monumẽtis proditum eſt. Is po
ſtea cum in Italiam traiiciſſet: & apud barba
ros cõſediſſet. Linguam ſimul cum uictu cõ
mutauit. An illud potius qꝫ Italos agreſtes:
ac barbaros ad humãitatem uitæ cultumqꝫ
traductos: & agros colere: & rem publicã ad
miniſtrare inſtituit.

Quid cauſæ eſt⁹ quod in æde Libitinæ quæ ad

sepultūram pertinent ūendere cōsueuerūt: Libitinam nihil aliud nisi Venerem esse existimantes: an hoc unum ex Numæ Pompilii commentis fuisse putandum est: Vt discant homines talia nō aspernari: nec tanq̄ rem polutam aut sceleratam fugere: An ea re hoies fragilitatis & imbecilitatis humanæ admoneri putant: quod una & eadem Dea principium ac finem uitæ ī potestate habeat: qppe quæ ingredientibus uitam uel decedentibus præsideat. Delphis enim epitymbiæ ueneris exigua sane statua posita ostenditur: ad quā manes ād pārentationes: & libationes elicer & euocare consueuerunt.

Cur tria mēsis principia: & dies quasi quosdā legibus præstitutos habēt: qui diex idem in teruallū in medio capiūnt: An illud uex est quod Iuba in historia scribit: Magistratus Kalendis populum uocare: & in quartum diem nonas indicere solitos esse. Idus enix diem religiosux putabāt: An illud magis quod lunæ uarietatibus tempora describentes tris oīo singulis mēsibus lunæ mutationes fieri ani-

maduertebãt: primã cũ ſoli cõgreſſa penit9 occultatur. Deinde cum ſolis radios ac lumẽ elapſa ab occaſu incipit apparere: Poſtremo cum ſolaribus radiis colluſtrata pleniluniũ efficit. Nominant autem lunæ occultationẽ cum ſeilic& non apparet kalendas quicquid occulte fit clam fieri & cælari latine dicitur. Primaꝫ uero nonas appellant: iuſtiſſimo qdẽ nomine nouum uocant: Idus autem aut ꝑpter ſpeciem & undiqꝫ collucẽtis lunæ pulchritudinẽ: aut cognomẽ illud Ioui attribuẽtes. Sed certiſſimũ dieꝫ numeꝝ exequi non oport&: nõ ex eo quod paꝫ abeſt calũniari: q̃do qdẽ uel hoc tẽpore quo ad ſũmũ aſtrologiæ peruẽtũ eſt. Inæqualitas tamẽ tẽporũ mathematicoꝝ pitiã uincit: & eoꝝ numeros ac ſupputatões ſæpiſſime fallit ac fugit.

Quid eſt q̃ poſtridie Kalẽdas nonas. Idus nec quoqꝫ exire: nec peregre proficiſci conſueuerunt: An q̃ ut plurimi cenſent: & Liuius auctor: eſt poſt idus quintiles: quas nũc Iulias uocãt Tribuni militũ eductis copiis ad aliaꝫ fluuiũ a Gallis ſupatis: urbem funditus dele

uerūnt: quem diem: cūm posteà religiosum habuissent: & procedente tēpore: ut fit mos: inoleuisset eadem superstitio tantū ualuit ut dies postridie kalendas: ac nonas similiter religiosi haberentur: An hoc multis modis absurdum est. Alio enim die apud Aliam male pugnatum est: quem Alienſem a fluuio nominantes infaustum habent Romani. Cūq3 multi religiosi sint dies haud quaq̄ singulis mensibus homoniimos obseruant: Vex unū quēq3 diem in quo tunc calamitas accidit ei qui postridie nonas & Kalendas sequitur adsistere: ut omen pari superstitiōe inuoluatur nullam uero similitudinem habere. Vide igr ne quēadmodū primū mensem diis cœlestibus cōsecrauerūt. Secūdum uero infernis in quo & purgatōib9 qbusdā ūtūtur: & mortuis parētant: sic & dies alios quidē quasi auctores ac principes: ut dictū est: tris scilicet festos & sacros posuerit: eos aūt q deiceps secūtur Diis manib9 attributos Religiosos & infaustos habendos existimauerint. Græci enim Kalendis deos uenerantes eum qui sequitur

Semideis ac dæmōnibus attribuerūt. Secūd9 quoq3 crater Semideis: & heroidib9 libari solet oīo numer9 quidā tēp9 ē: numeri uero diuinum quiddam est: Principiū est enim unitas quam secutus binarius unitati aduersatur: & parū prim9 ē numer9: par uero īdigēs qdē īpfectū & īdiffinitū: quēadmodū rursus impar terminatus ē: & termīat ac pfect9 est: quo fit ut nonas qnto post kalēdas die subiiciant. Idus aūt nonis nono post die demum numerēt: Termināt. n. principia impares numeri: qui uero prīcipia excipiūt: pares deinceps numeri: nec uim habēt ullā: nec ordinē quo fit ut his nihil agere īstituāt: nusq̄ exeāt aut pegre pficiscāt: quo loco illud Themistoclis repetere alienū nō fuerit: diē q postridie diei festū fuissent cū die festo litigasse: illū. n. multū negocii ac laboris hūisse: se autē effecisse: ut qete & ociose rebus patis pfruerētur hoīes: tū dies festus: ne tu qdē uer dicis: nisi. n. ipse fecissem: tu nō fuisses. hoc Themistocles aduersus eos q post eū ab Atheniēsibus Impatores facti fuerāt dixisse fertur: futuru3

fuisse: ut eoꝝ nemo cognosceretur: nisi ciuitatē ipse cōseruasset: quoniā igr̄ oīs studiosa pegri natio atq; actio apparat⁹ & admīstratōis īdiget. Veteres aūt Ro. diebus festis nihil oīo negocii agebāt: aut prorsus cūrabāt: sed rebus diuinis penitūs dediti erāt: idq; sic agebāt: ut nūc quoq; sacerdotes rē diuinā facturi ꝓponere & edicere cōsueuerūt iure optio: statim .n. pactis festis exibāt uacui oī cura ac negocio: nihil agebant ꝙppe q̄ essent īparati: atq; illū diē ea quæ usui esset excogitādo ī apparatu cōsumebāt: An sicut etiā nūc factis uotis deos uenerati ī tēplis sedeī ac pmaneī cō sueuerūt: sic nō cōtinuo dies opos̄os dieb⁹ sacris & feriatis subiiciēdos putauerūt: & aliqd īterualli īterceder uolebāt: præsertim cū præter opinionē ac uoluntatem molesta ac gr̄ uia persæpe in uita accidere soleāt.

Quid ē q; ī luctu mulieres albis uestibus indu untur: An ut magos aiūt aduersū orcū: ac tenebras īstructos claritati: ac luci seipsos cōparātes hoc facer putādū ē: An quēadmodū mortui corpus albis uestibus īduāt: & ꝓpin-

quos idē facer̄ uolūt. Corp⁹ aūt idcirco sic or̄
nāt: q̄do animū nō possūt quē pur̄ ac splēdi
dū deducere uolunt: quasi iā emeritū & ma-
gno ac uario certamīe liberatū: An tenuitas
his in rebus ac simplicitas maxime decet: In
fectæ aūt uestes: tū supfluitatē præ se ferūt:
tū elegātiā ac sūptū: Nō. n. min⁹ aduersus ni
grū q̄ purpureū colorē illa dici possunt. Do-
losæ uestes: dolosi uero etiaꝫ colores: ꝙ autē
sua spōte nō arte nigr̄ ē: natura tinctuꝫ ē: &
opaco admixtuꝫ uicitur. Soluꝫ igr̄ albuꝫ: sin-
cer̄ ac pur̄ ac minime īq̄natuꝫ ē: Quar̄ mor̄
tuis aptissim⁹ defunct⁹. n. Sīplex q̄ddā factū
ē pur̄: & oī cōmixtione uacuum: nihil plane
aliud nisi quodaꝫ quasi tinctorio ueneno sic
corpor̄ liberat⁹. Argis uero ī luctu uestes al-
bas īduunt: ut Socrates dicit aqua ablutas.

Quid est ꝙ oēs mur̄os sāctos putāt portas nō
itē: An illud ē quod a Varrōe scriptuꝫ ē. Mur̄
q̄dē sanctuꝫ hr̄i oportere ut ꝓ tuēdis mœni-
bus studiose ꝓpugnēt ac mortē appetāt: Sic
. n. uidetur & Romul⁹ frēm īterfecisse: quod
locuꝫ sanctuꝫ: & quē trāsgredi nefas esset trā

sire nõ dubitasset: & prophanũ3 reddidisset.
Portæ uero cõsecrari idcirco nõ possũt: q cũ
alia multa ad usum necessaria exportar̃ atq3
ĩportare: tu3 uero mortuos p eas efferre cõ-
sueuerunt: ex quo q ab initio urbes cõdunt:
q̃tũcũq3 loci ædificaturi sunt aratro attĩgunt
cui marẽ bouẽ ac fœminã subiũgunt. In mu
roꝝ uero descriptõne cu3 portaꝝ spacia me-
tiuntur: Vomerẽ detrahunt: ac sic aratꝝ trãs-
ferunt: quasi qcqd exaratu3 sit sacrum & in-
uiolatum futuꝝ esse uideatur.

Quid ẽ q pueros cu3 hercule3 iurãt: id sub te-
tecto facere ꝓhibẽt: & sub diuu3 ꝓgredi iu-
bẽt: quod ut sub diuo faciãt: iõ exire iubẽt: an
ea cã ẽ quã multi afferũt: herculẽ nõ umbra
atq3 ocio sed labore ac piculis delectatu3 nõ
domi sed foris ac sub diuo uitã egisse: an il-
lud magis q is deus nõ ĩdigena: s3 externus
& aduena ẽ hĩtus: na3 nec Dionysiu3 iurant
sub tecto externũ & ipsũ deũ: si qdẽ ẽ diony-
sius. An hec qdẽ dicũt̃ & ioco ap̃ puetos adhi
bẽt̃ ut aliud occulti⁹ agat̃. nec pueri. s. temere
insuescant deierare. Sic. n. Fauorinus aiebat.

Hoc.n. quaſi de īduſtria morā efficit: & deliberandi dat ſpaciū. Fauorinū uero recte putaſſe nec cōe led ꝓpriū hui⁹ dei hoc quod fit exiſtimaſſe: ex his quæ de hercule ferūtur facile coniici pōt: ferūt.n. hūc ī primis rligiosū fuiſſe: & ad iuſiurādū uerecūdiſſimū ꝙppe q ſemel in oī uita iurauerit: idque ſoli phylæo Augei filio: quo circa Pythiā hoc iuſiurādi genus Lacedæmoniis ꝓpoſuiſſe. Sati⁹ ac meli⁹ illis fore ſi abſq3 iureiurādo affirmaſſent.

Quid eſt ꝙ nouā nuptā ipſum limē trāſcēdere nō ꝑmittūt. An ꝙ qui primas mulietes rapuerūt ſic eas domib⁹ ītulerūt: nō ipſæ īgreſſæ ſunt: An eo inuitæ ingredi uideri uolunt: ubi pudicitiā ſunt amiſſuræ: An hoc poti⁹ ſignū eſt ipſam ſua ſponte domum exituram: nec ſuos relicturam fuiſſe niſi cogeretur: quēadmodum ui coacta ingreſſa eſſet: Nam apud nos quoque in Boetia currus axem pro foribus comburunt ſignificantes ſponſam int⁹ manere oportere: tanꝙ eo ſublato quod eam aſportaturum fuerat.

Quid cauſæ eſt ꝙ ſpōſam introducētes iubēt

dicere ubi tu Caius ego Caia: an ita cum uiro quasi depaciscitur ut omnia cõmunia sint: & pariter imperent: nec aliud his uerbis ostenditur: nisi ubi tu dominus ac domus cõpos: sic ego domus domina atq; hæra. His autez uerbis & aliis utuntur cõibus quẽadmodu3 Legulei, C. Seium Lucium Titium usurpare solent: & philosophi Dionem. Theonem. An magis propter Caiã honestã sane mulierẽ ac bonã uni ex Tarquinii liberis collocatã: cui? in sanctæ tẽplo statua ex ære posita est: Ineruant iãpridẽ & Sãdalia: & colus pudicitiæ: & industriæ suæ certa monumenta.

Quid est q; in nuptiis Talasii nomẽ crebro iactatur: An ꝓpter Lanificiu3: qd quasil'u3 uocant Romani, & spõsam introducẽtes pelle3 substernunt: ipsa uero colum secum infert & fusum: Viri ante ianuã lana coronat: ac cingit: An illud uer ẽ quod historici tradiderũt Adolescẽtẽ quẽdã in reb? bellicis strenuum: & in primis præclar & alioqn uir optimu3 Talasiu3 noie Romæ fuisse: sed postea q̃ Romani Sabinor filias quæ ad ludos uenerant

de compoſito rapuiſſent. Virgo egregia ſpe-
cie Talaſio ferebatur a popularib9 qbuſdam
& Talaſii clientibus clamitãtibus: quo tuti9
eam auferrent: nec quisq accederet: qui eam
abſtraheret uiolaretq3 puellam. Talaſio ferri
Reliqua igitur multitudo Talaſii honoris cã
boniſ ominib9 ac uotis puellã pſecuta ad Ta
laſium deduxerũt: ex illo quoniã nuptiæ fœ-
lices fuiſſent ſolemne permãſit: ut quẽadmo
dũ Græci hymenæũ. Ita Latini Talaſiũ omi-
nis cauſa in nuptiis nominarent.

Quid eſt9 q9 Mai menſe circa plenilunũiu3 de
ponte ſublicio ſimulacra in Tyberim iacien-
tes argæos ea quæ deiciuntur appellant:
An quod antiquis temporibus barbari ea lo-
ca incolentes græcos quos cæperãt eo pacto
interficerẽt: Herculem uero poſtea admirati
ab hoſpitum: & externox cæde abſtinuerũt:
docti ab eodem ut ueterem mor- m ac ſuper
ſtitionem imitantes effigies in flumen abice
rent: Nam ueteres Græcos omnes argiuos
æqualiter appellabant: niſi propter uicinita-
tem argiuos arcadum hoſtes Euander exi-

ſtimans: qui patriam fugiens ibi cõſedit o/
dium & amicitiam retinuit.

Cur ueteri more nemo foris cœnitabat: præ/
ter liberos qui ætate puerili eſſent: An Ligur
gus ut modeſte non intemperanter: & bellu
arum more: hoc pacto quoq3 pueros inſti/
tuit ad philitia deducens: ſed uerecunde ac
pudenter uoluptates attingerent: cum ma/
iores natu ſpectatores ac magiſtros haberẽt
Nec hoc quoq3 minoris faciundu3: quod in
liberorum conſpectu uerecundiores multo
parentes ſe exhibent & modeſtiores: Nam
quẽadmodum præclare a Platone ſcriptum
eſt: ubi ſenes impudentes ſint: Adoleſcentes
quoq3 turpiſſimos eſſe neceſſe eſt.

Quid eſt q9 cũ cæteri Romani februario mor/
tuis inferias mittere & parẽtare cõſueuiſſent
Decim9 & Brutus: ut Cicero ſcribit: id Decẽ/
bri faciebãt: hic, n, fuit q̃ prim9 Luſitaniam
inuaſit: quippe Lythan Flumen primus tra/
iecit: An quẽadmodũ ueſperi & mẽſe exacto
multi parentare conſueuerũt. Sic in fine ãni
mẽſe nouiſſimo mortuos honore & iferis p/

ſequẽbantur. Eſt autẽ omniũ mẽſiũ Decembẽr extremus: An q̃ diis inferis honor redderetur quod eũ fieri tempeſtiue uidetur: cum fructus omnes maturitatẽ ſunt cõſecuti: An q̃ cum ſementem inſtituentes terram ſubigũt inferor̃ meminiſſe maxime oport&. An illud potius quod is mẽſis Saturno a Romanis conſecratus eſt quẽ in inferor̃ deorũ numero habẽt. An quod Saturnalib9 quẽ diem Romani maxime colunt: quo uoluptati ac genio plurimũ uacãt. Harum rer̃ nõnullas mortuis primitias impartiẽdas putauerunt: An ſolum hoc menſe Brutum parentare ſolitũ omnino falſum eſt. Nam Larentiæ mẽſe Decembri ad eius ſepulchrũ libãtes inferias faciunt.

Quid eſt q̃ Larentiam uulgatiſſimũ3 ſcortum tantopere uenerantur: Alia eſt enim hacea Larentia quam Romuli nutricẽ eſſe ferunt: huius, n. diẽ feſtũ mẽſe Aprili agũt Romani hãc autẽ flauiã cognomẽto appellatã dicũt: Nobilitata eſt hanc ob cãm: æditnus quidã herculis ocio ut uidetur abundans: ludo ac

teſſeris diē cōterere ſolebat: ſed cū3 forte ita accidiſſet: ut qbus cū ludere cōſuerat eoꝝ a-deſſet nemo: ocioſus ac triſtis deū ut ſecū lu deret ꝓuocauit: ea lege ut ſi uiciſſet aliquid boni adeo nāciſceretur: Sin autē uict9 fuiſſet ipſe deo cœnā ꝓbaberet: inſuper ſpecioſam adoleſcētulā qua cū conſuetudinē Hercules hr̄et deo cōpararet ꝓpoſitis teſſeris cū & ſuā & dei uicē ieciſſet ſupat9 ē: ex ꝓuocatiōe igf opiparā deo mēſam parauit: & Larētiā publi cum: tū temporis ſcortū adhibuit. & in tēplo diſcūbere iuſſam clauſis foribꝰ r̄liquit. Ferūt autē noctu cū muliere cōgreſſu3 nō humani tus ubi illuxiſſet mulierē in forum progredi iuſſiſſe: & cuicūq3 primo occurriſſet huic ani mū adhibere: & amicum ſibi adiungere: La-rentiā ſtatim ſurrexiſſe homini locupleti oc-curriſſe natū iam grandi ac cælibi: cui Tarru tius nomen eſt: qui mulieri matrimonio cō-iunctus & uiuus rei familiaris poteſtatem ei fecit: & moriens teſtamento hæredē reliqt.

Quid eſt ꝙ portam unam feneſtram appellāt apud quam fortunæ thalamus qui dicitur

positus est: An quia Seruius Rex secundissima fortuna usus cum filia rem habuisse creditus est: cū per fenestram ad eam penetratet. An hoc fabulosum: illud autem uerum. Tarquinio prisco Romæ regnante: cum a pastoribus occisus esset. Tanaquil eius uxor mulier sane prudens: & fortis: per fenestram populū allocuta: multitudini persuasisse dicitur: ut Seruium Regem declararent: ex eo factuꝫ est ut locus ille ita appellaretur:

Cur ex omnibus quæ dis īmortalib⁹ offerūtur sola spolia negligūtur: nec uetustate cōsūpta resarciūt: aut reficiūt. An idcirco hoc faciunt ut cum primis illis gloriam antiquatam esse ac deletam putent nouum aliquod ac recēs uirtutis monumentū consequi ac parare studeant: An illud uerius quod cum inimicitiæ aduersus hostes signa tempore obscurentur ipsos ea renouare iuidiosū & acerbū eē cēsēt Non.n.q primi apud græcos æneū aut Lapideū trophæū statuerūt: magnope ꝓbati sūt.

Quid causæ est ꝙ Metell⁹ Pōtifex maxim⁹ factus: alioquin prudens ac ciuilis post sextilē

mēsem: qui nūc Augustus dicitur uetuit au-
spicari: An ꝙ quēadmodū die incipiente aut
crescente sic mensis initio ac incremēto hæc
agimus. Reliquos autem tanq̄ ociosos & oī
actiōe uacuos seruam⁹: sic post octauū: reli-
quū āni tēp⁹ quasi uesperā quādā etiā incli-
nantis & senescentis anni crepusculuꝫ puta-
uerunt: An quod adultis ac perfectis auibus
auspicādū. Sunt autem huiusmodi anteq̄ æ-
stas aduenerit Autumno. n. aues: aut imbe-
cilles sunt & morbidæ: aut pulli & īpfectæ.
aliæ uero ꝓpter anni tēp⁹ alio deuolāt

C ur his q̄ sacro nō tenētur: lꝫ ī castris uersen-
tur: tamē nec hostes p̄lio lacescere nec ferire
fas erat. qd̄ Cato senior ī quadā epistola ostē
dit ad filiū scribēs. Monet. n. si miss⁹ fact⁹ sit
& militiæ tēp⁹ cōpleuerit ad urbē ut redeat:
aut si remanere ī exercitu uelit ab Impatore ī
petret: ut sibi aduersus hostē pugnare: & eū
īterficer̄ liceat: An iō ē īstitutū: ꝙ nisi necessi-
tate coactum hominem occidere non liceat:
quod qui nec legitime nec iussus faciat ho-
micida habendus sit: Idcirco Chrysantem

laudauit Cyrus q̄ hostem interfectūrus cū iam gladium sustuliſſet: & interim receptui canī audiſſet: hostem omiſit: & quaſi prohibitus ictū abstinuit. An qui cū hoste cōgreſſus pugnam conſeruit: ſi formidine captus trepidauerit mulctandus est: non enim hostem feriendo ac ſauciando tantum profuit: quātū fugiendo aut ſe recipiendo nocuit: Quicūq; igitur miſſus factus militiæ ſacramento amplius nō tenetur: qui uero ut ea ſibi agere liceat quæ militantiū ſunt petit. Itē; ſe & legi & Imperatori obnoxium facit.

C ur Iouis Sacerdoti ſub diuo ungi fas nō est: An quia nec liberos cerā parentib9 nudari: nec ſoceros cū generis lauāri: nec honeſtus: nec fas eſſe exiſtimabāt: Pater autē est Iuppiter: & ſub diuo in cōſpectu eſſe quodāmodo Ioūis putandū est: An ſicut in tēplo & ſacro corpus aperire nefas est: ſic aerem apertū: & qui cœlo ſubiectus est deorum ac dæmonū plenū uerebātur. Quo fit ut cū neceſſitati ſeruiendū est: multa ſub tecto occulte deor; conſpectum ueriti homines faciant: Sed alia ſoli

tantū sacerdoti: aliā oībus per sacerdotem lex iussit. Qua propter apud nos quoq3 coronam gestare: comam prolixiorem ferre armatum ingredi: phocensiū agros non inuadere. priuata sunt eius q magistratū gerit: munere & officio: uuam aute3 ante æquinoctiū autūnale non degustare: sicut nec ante uernū æq noctium uite3 incidere per magistratū cōiter omnibus edicitur: Nā utriusq3 rei tēp9 illud est: eodē pacto apud Romanos quoq3 sacerdotis proprium est: ut nec equo utatur: nec plusq̄ tribus noctibus ab urbe absit: nec pileum deponere: ex quo flamen dictus est: q̄q̄ & alia pmulta sunt quæ per sacerdotē oībus indicuntur: ut est illud sub diuo nō ungi: nā nisi prius lauissent Romani: ungi moris non erat: nec aliud quicq̄ Græcis seruitutē ac moliciem attulisse putant Romani q̄ gynnasia: & palæstrā: quibus re langueſcant adoleſcētiū animi: & penitus effœminētur: hinc puerorū amores gigni hinc somno: & deambulationibus iuuenū corpora corrūpi: hinc saltationibus & motu compositō: & certo ac deli-

cato cibi genere debilitari: qbus de cauſis ab armis ſe delapſos eſſe non intellexerunt: cõtentiq3 pro ſtrenuis ac fortib9 militib9 ſe bonos palæſtritas & Athletas bonos dici & hĩri ad ſũmã inertiã molliciẽq3 defluxerunt: hæc igitur ſi quis effugere ſtudet: in puluerẽ prodire: & ſub diuo manere oportet. At q domi & in umbra balneis & unctõnib9 molliter ſe curant: hæc omnia ſubire neceſſe eſt:

Quid ẽ q̃ ueteris nũmi altera parſ Ianũ bifrõtem impſſum habuit: altera proram nauis: aut puppim: An ut multi putant honoris cã Saturni: qui naui in Italiã traieciſſet: An hoc uulgare eſt: ac de multis dici põt: nã & Ianus & Euander & æneas nauib9 ĩ Italiã prouecti ſunt: ſed illud poti9 qſpiã cõiiciat: alia eſſe in ciuitatib9 quæ pulchra: alia quæ neceſſaria: maximũ uero atq3 omniũ pulcherrimũ iudicari bonitatẽ legũ: lõge uero ex oĩb9 neceſſariũ eſſe copiã & ubertatẽ: quoniã uero Ianus feros hoĩes ad mãſuetudinẽ3 traducẽs optĩs legib9 informauit: neceſſariã uero rẽ affluẽtiam fluuius nauigabilis ſuppeditat: & ptim

ex agro: ac ũicinis locis: partim & lõginq̃uis: ac mari deuehens: nihil quod ad usum perti neat desiderari patit̃ur: ideo numus ita signa tus est: & ut legis latoris duplicem frontem propter uitæ cõmutatione3: ut dictum est: & imaginem fluuii: propter nauim præ se ferat Altero quoq3 usi sunt numo ouẽ bouẽq3 in signitũ habẽte: quod qdẽ nũmi genus erat in signe: & in primis documẽto: ueteres gregibus & armẽtis abũdasse. qppe quor ois sub stãtia in illis esset collocata: quo fit ut multi apud ueteres syellii bubulci: porcii appellati sint: ut Feneſtella auctor est.

Quã cãm esse dicemus: quãobrẽ Saturni ædes pecuniæ publicæ sacrariũ esse uoluerũt: Nas ærariũ est: & tabulas pũblicas in eo seruãt: & ex eo tabulariũ dicunt: An ꝙ fama obtinuit: Saturni tẽpore nec auaritiã nec improbitatẽ usquam in hominibus fuisse: sed iustitiam & fidem: An ꝙ fructuum inuentor & agricultionis auctor is deus fuisse memoratur: falx in id significat: nec illud quod scripsit Antimach9 Hesiodũ secutus credẽdus ẽ: obliqua

ūeto falce pātris Celii pūdēda Satūrn9 ſecās cōtra ſteterat fructuū uero copia ac uenditio pecuniā gignit: quo circa fœlicitatis cuſtodē & cām hunc habent deum: Teſtimonio ſunt nūdinæ: quæ cū nihil aliud ſint niſi cōuētus ex agro ī urbē: nono quoq3 die cōueniētiū ſa turno cōſecratæ ſunt emendi. n. ac uēdēdi co pia fructuū principiū attulit: an hæc iā uetu ſtate abſoleuerūt: primus autē omniū Vale rius publicola exactis regib9 ædem Saturni ærariū declarauit: loci opportunitate duct9: quem & apertum: & ab inſidiis tutum: & in primis munitum animaduertit.

Quid ē q̄ legati undecūq3 romā uenerīt ædē Saturni primo adeūt: deīde a præfectis ærarii: ubi noīa ediderunt reſcribūtur: An q̄ Saturnus ipſe extern9 externis hoībus delectatur: An hoc hiſtoria refellit: Antiquit9 enim ut uidetur: quæſtores legatis munera mittebant quæ Lautia dicebātur: & ægrotos curabant: q̄ ſi morbo interiiſſent ſumptu publico ſepeliēdos curabāt: nūc aūtē ꝓpter multitudinem legator̄ ſumptus ſublatus eſt: manet

ãũtẽ ut præfectos ætatii adeãt quib9 nomia ſua edant: ac ſcribi faciant.

Cur Flamini Diali iurare nõ licet: An q̃ tormẽ ti gen9 quoddã eſt hõi libero iuſiurãdũ. Flaminis autem corpus & animũ intactũ iuiola tũq3 eſſe oportet. An q̃ parua in re ei fidẽ nõ habere abſurdũ eſt. Cui diuina ac ſũma credita ſunt: An q̃ omne iuſiurãdũ in piurii ter mĩat impcatõe3: execratio uero omnis triſtis & abhominãda: unde ne aliis quidem impre cari flamines ſolent: laudata eſt igitur Athenis ſacerdos illa quæ populi iuſſu adduci nõ potuit: ut alcibiadem execrãretur: dixit enim precandi ſe cauſa nõ imprecandi Sacerdotio præditam fuiſſe: an cõe omniũ periurii periculũ eſt: ſi homo impius ac periurus: uota q̃ ciuitate ſuſcipiat.

Quid eſt q̃ ueneralibus qui eſt dies feſt9 multum uini ex templo ueneris profundunt: An illud eſt quod multi dicunt mezentiũ hetruſcoꝝ ducem ad Aeneam miſiſſe: qui cum eo fœdus faceret: ut quot ãnis certũ uini numerũ ab eo acciperet: quod poſtea cuꝝ Aeneas

poſcenti negaſſet pollicitũ3 thyrenis ferũt: ſi prælio uiciſſet uinũ datum: re cognita æneã dius imortalibuſ uinũ cõſecraſſe poſt uictoriã deinde collectũ pro tẽplo ueneris effudiſſe: an hoc quoq3 ſignũ eſt: diem feſtũ ſobrie agi oportere: q9 dii longe magis uini effuſione q̃ ingurgitatione gaudeant.

Quid eſt quod ædem hortæ maiores perpetũo apertam eſſe uoluerunt. An quemadmodu3 Antiſtius labeo ait: cum ſit hortari incitare: deam quodãmodo ad res pulchras adhortari: atque incitare: quæque horta diceretur: quaſi aliquid ſemper operantem ac nũquam ceſſantem: nunquam clauſam eſſe oportere putauerunt: An potius ut nunc eam nominant Liotam producta priore ſyllaba circũſpectam quandam & prouidam deam: qua3 cum res hominum curare: & conſeruare exiſtimarunt ſecordem: aut negligentem minime putarunt: An quemadmodum & alia: ſic & hoc nomen græcum eſt: & deam ſignificat quæ rebus humanis præſit & præſideat. Vnde tãquam in ſomniis ac per uigiliis per-

petuo patebat eius templum. Et tamen si labeo Lioram α ποτου παρορμαν hoc est ab incitando recte dici putat. uide ne orator suasor quidam atque adhortator in consiliis atque in concione. sic appellatus fuisse dicendus. Non ut nonnulli a precationibus ac uotis.

Cur ædem uulcani Romulus extra urbem posuit. Vtrum per uulcani suspicionem. ut in fabulis est. Aduersus martem de uenere martis filius habitus deuꝫ eadem domo. & eadē urbe uti prohibuit. An hoc stultius. ædificauit autem ab initio curiam & consessum secretum sibi cum Tacio simul regnante. quo cum senioribus ac patribus conuenientes. sine ulla molestia & interpellatione de summis rebus per ocium consultarent. An illud potius cum ad incendia superiori tempore urbs exposita ess&. Vulcanum quidem colendum. Sed tamen urbe excludendum existimauit.

Quid est ꝙ consualibus equos & asinos coronis exornant & ociari sinunt. An ꝙ neptuno

equestri diem festum agunt. Asinus autem propter equū pari fruitur licētia: An illud potius q̄ instituta nauigatione: cum multa nauibus ueherentur ociū quoddaȝ ac remissio iumentis data est.

Cur candidatos moris erat in ueste hoc facere sine toga. Sic enim scribit Cato. An forte ne ciues largiendo corrumpant argētū sinu ferentes: An illud magis q̄ impio dignes non generē: nō diuitiis: nō gloria: sed uulneribꝰ ac cicatricibꝰ iudicabāt: quæ q̄dē ut ab hīs quos ambiēdo prehensabāt cōspicerētur sine toga ad petendū descēdebant: An quēadmodū in accipiendo rogando se omnibꝰ submittēdo: sic corpus nudādo ac seipsos abiiciēdo: populum captabant.

Quid est q̄ flamen dialis mortua uxore Sacerdotio se abdicat. Sic enim apud Teiū scriptū est: an q̄ qui uxorem ducens post āmisit: eo qui nunquā duxit: multo est infœlicior: eius enim qui uxorem duxit domus integra est: eius autem qui uxorem in matrimonium acceptam ammisit: non solum imperfecta

domus ẽſt: ſed immũnita prorſus ac manca.
An eodem tempore ũxor una cum uiro con
ſecratur: quẽadmodũ multa ſunt in ſacris:
quæ abſente uxore agi nequeunt: priore aũt
amiſſa: alteram ſtatim ſuperducere: tũ diffi
cile eſt: tum uero iniquũ atq; impium.

Quare nec uxore; repudiare ãntea licebat: nec
nunc quidem ut uidetur licet: q̃q̃ noſtris tẽ
poribꝰ permiſit Domitianus. Sacerdotes aũt
diuortio affuerũt: multa ſane horrenda atro
cia triſtia peragentes. Sed hoc minus mirũ
uidebitur: ſi quis hoc quoq; ex hiſtoria adiũ
xerit: altero ex cenſoribus mortuo: alterũ a
magiſtratu ſe abdicaꝛ oportebat: Mortuo. n.
Liuio Druſo collega eiꝰ. Scaũrꝰ æmilius ma
giſtratu ſe abdicare minime uolebat: donec
Tribunoꝝ iuſſu in carcerem ductus eſt.

Cur laribus quos ꝓprie præſides uocãt. Cãnis
aſſiſtit. Ipſi aũt canũ pellibꝰ ueſtiũtur. An q̃
præſides ſunt qui præſunt: hos aũt domꝰ cu
ſtodes eſſe oportet & alienis formidoloſos: ſi
cut canes uidemꝰ: Mites uero ac lenes mã
ſuetoſq; domeſticis. An illud ueriꝰ eſt quod

a q̃busdã Romanis dr̃: & chrysipp⁹ opinatur Dæmonia quædam mala circũire quibus dii quasi carnificib⁹ & scelerꝝ ultorib⁹ aduersus iniustos & ĩpios utũtur. sic lares furiales q̃dã sũt & pœnarꝝ & exactores uitæ & opationũ speculatores. Idcirco. n. fit ut caninis pellib⁹ ĩduãtur: q̃bus & canis iõ assidet ꝙ ad ĩuestigãda scelera & ulciscendo improbos sagaces sint.

C ur genetiæ manecinæ rem diuinã faciunt: & optant neminem domi nascentium bonum euenire? An ꝙ dea est genetia: quæ corruptibiliũ rerum generationes: ac fœtus procuret Fluxum enim quendam nomẽ ipsum significat & generationem: ut igitur proserpinæ græci: sic Romani genetiæ pro iis qui domi nascuntur canem imolant. Socrates autem dicit canẽ apud argiuos clioniæ propter partus facilitatem imolari: poculum uero quod in precatione adhibetur: non pro iis institutum hominibus qui domi nascuntur: ut eorꝝ

bonus ēuadat nemō: aſperos enim & formi-
doloſos canes eſſe oportet: an illud potius q̄
inutiles & elati mortui dicūtur uocis obſcu-
re intelligentes petere ſe: ut nemo domeſti-
cus moriatur: neque hoc admirari oportet.
Ariſtoteles enim in fœdere: quod cum Lace
dæmoniis Arcades percuſſiſſe feruntur ſcri-
ptum fuiſſe dicit: neminem bonū facere au-
xilii cauſa: qui Lacedæmoniis ſtuderent te-
geatarū: quod eſt neminē occidere.

C ūt capitoliis ſpectacula edentes noſtris quo-
qūe temporibus pronunciant. Sardos uena-
les & quidam irriſione gaudens producitur
puerili cinctus monili: quam uocant bullam
An quod ueientes hetruſcorum populi diu
cum Romulo bellum geſſerunt: & hanc ulti-
mam urbem expugnauit Romulus: & mul-
tos captiuos una cum Rege pronuncia-
uit: Leuitatem eius ac ſtulticiam cauilla-
tus. Et quoniam Lydi quidem ab initio fue-
runt hetruſci: Lydorū uero ſardis caput fuit

idcirco tuſcos hoc mō ꝓnūciaūerūt: & i hāc diē ridiculi cā hūc morē pro ioco habent.

Quid eſt ꝙ locuꝫ ubi carnes uēdūt macellum uocant. An απο τωΝ μαγειρον corrupto nomīe: ut alia multa ſic & hoc uſus obtinuit Apud Latinos. n. κ. cū: G. magna quadā cognatione cōiūgitur. Nouiſſime. n. G. Romani adhibuerunt auctore & inuentore Carbilio: & qui propter hæſitantiā linguæ. R. proferre non poſſunt ad. L. delapſi balbutiēdo ꝓferūt An & hoc quoqꝫ per hiſtoriā ſoluēdū. Fertur. n. Romæ ferox quidā homo: ac ferus cuꝫ latrociniū exerceret multis occiſis tādē deprehenſus: & captus ſupplicio affectuꝫ fuiſſe: huic nomē fuit Macello cō ex pecūia poſtea ædificatū eſt Macellū & ab eo nomē inditū.

Quid eſt ꝙ idibus Ianuariis pmiſſū eſt ut Tibicines muliebri hītu urbē luſtrent: An ꝓpter cām quæ dr. Magnis. n. ut uidetur fruebātur honoribus: qbus illis Numa Põpilius ꝓpter ſanctitatē ac deoꝝ cultū cōtulerat: his poſtea per Tribūos cōſulari ptāte ſpoliati urbe exceſſerūt: quos cū uehemēter requirerent:

nam religione tangebantur animi quod ſine tibiis rem diuinã facerẽt: q̃ primũ reuocãdos cenſuerũt: ſed cũ accerſiti nõ apparuiſſent: ac tibure quo ſe initio cõtulerãt manẽ uelle ſe dicerẽt: Libertus quidã clam magiſtratus adiit: ſeq3 eos reductur⁹ pollicitus eſt: conuiuio igitur laute & opipare apparato quaſi rẽ diuinã feciſſet tibicines inuitauit. Aderant in cõuiuio mulieres: nox inſomnis ducitur: ſaltationibus: ac iocis oĩa perſtrepũt. Tũ derepente cum libertus patronu3 adeſſe diceret: & uehementer perturbatus uideretur hominibus perſuaſit: ut ſtatim currus cõſcẽderẽt pellibus circũtectos: ac tibur peruecherentur e ueſtigio hoc autẽ dolo fiebat: nã cũ ignaris illis: & p noctẽ ac uinũ nihil cernẽtib⁹ curr⁹ circũduxiſſet: oẽs ãteq̃ illuxiſſ3 romã præter opinionẽ reportauit. Erant autẽ eor⁹ pleriq3 ornatu muliebri propter cõmeſſationẽ: e uigilias ornati: ſed poſteaq̃ perſuaſi a magiſtratibus & plane reconciliati ſunt. Inſtitutum eſt eo die ut eodem habitu ornati per urbem incederent.

Quid est ꝙ carmẽtis ædem mr̃es ab initio ædi ficasse existimãtur: & nũc deã maxime uene rantur. Ferunt enim mulieres senatusc̃õsulto uehiculis uti prohibitas interconspirasse: ne qua eaꝝ conciperet: neue pareret: atq3 ita ui ros ulcisceretur: donec coacti sentẽtiã muta uerũt: atq3 uti permiserũt: natis deinde pue ris cũ & multitudine liberoꝝ & bonitate fœ lices fuisse uiderentur carmentis ædem ædi ficauerunt: quam puto: euandri matrẽ fuisse dicunt: & in Italiam uenisse: cũ themis uoca retur: aut quẽadmodũ aliqui nicostrata: quo niam uersibus oracula ederet Carmentã mu tato nomine uocauerunt: Nam τα επη Ro mani carmina appellant: Sunt qui μοιραν hoc est sortẽ: & fatu3 carmentã putent: & ob eam rem matres rẽ diuinã facere: est autem noĩs uera rario υστερημενην διατασ θε οφορησεισ, i. mente priuata propter affla tiones: non carmenti nomen carmina indi derunt: sed ab ea potius acceperunt diuino nãq3 spiritu afflata uersu: ac metro oracula edebat.

Quid est ꝙ Ruminæ rem diuinã facientes: hostiis lac spargere: & libare consueuerunt: uinum autem non adhibent? An quod latini Rumam mãmam nominant: & ficũ ruminale3: ideo dictam ferunt: quod ibi lupa Romulo mãmam præbuit: quẽadmodu3 eas igitur quæ pueros alũt a mamma dicimus θηλονασ: sic Rumina nutrix quædam: & puerorꝝ altrix merũ infãtibus præcipue noxiũ ꝓrsus non recipit.

Cur senatores alios patres conscriptos: alios tãtum patres appellabant: An eos quos ab initio Romul9 delegerat: patres ac patricios nominabant: quasi bonis parentibus natos: reliquos deinde ex plebe electos & ascriptos in senatum conscriptos uocitarunt.

Quid est quod Herculi ac musis communem aram statuerunt. An quod Hercules Euandrum litteras docuit: sicut Iuba monumentis tradidit: Quod honestum & honorificum duceretur amicos ac propinquos docere: Nouissime nãq3 institutũ est: ut mercede

discipulos docerent. Quippe omniū primus .Sp. Carbilius ludū aperuit eius libert⁹: q & ipse Carbilius appellatus primus omniū Romanor uxorē repudiauit.

Cur cū duæ sint Herculis boues: mulieres nō attingūt: nec q̄q̄ degustāt quod super ara magna īmolatū sit: An quia carmentis sacrificii tempus nōn obiit: Quod quidā pinarior generi accidisse dicitur: ex quo quia uescentibus cæteris dapib⁹ ꝓhibiti sunt: pinarii sūt appellati: An propter illa potius quæ de ueste ac Deianira fabulose dicuntur.

Cur deū illū cuius in tutela urbem esse dicūt siue masculꝰ is est: seu fœmina: & quærere & noīare nefas est. Hoc, n. ita esse religione confirmant Valeriū Soranū male periisse dicentes quod nūminis nomen efferre ausus esset An quod latinor q̄dā mōumētis tradiderūt euocatōes quasdā ac deor ueneficia eē pūta uerūt: q̄bus quoniā ipsi hostiū deos euocare & ad se traducere cōsueuissēt: ne idē ipsi patē rētur magnopere uerebātur: quēadmodū igr Tirii uincula statuis iniiciūt. Alii uero spōso,

res petere dicūtūr: si quem ad lauacrū aut purgationē aliquā deducūt: sic Romāi quod archanū & incognitū esset firmissimā ac tutissimā dei cūstodiā esse crediderūt: An sicut Homer⁹ finxit. Terra uero cōis est hominū: ut hoīes deos oīs colāt ac uenerētur terram cōiter habentes: sic ueteres Romani deum salutis auctorem celauerūt: q nō eū solū: sꝫ oīs deos a suis ciuib⁹ honorari uoluerūt.

Quid est q fecialiū sacerdotū qui fœderib⁹ sanciūdis præsunt pater patrat⁹ maxim⁹ hētur, est autē is pater & hi filii sunt. habet.n. nūc quoqꝫ præcipuā quādā fidē & auctoritatem Imperatores.n. quæ propter eximiā pulchritudinē ac speciē pudica & diligenti custodia cōrpora indigent his credūt: & apud eos deponūt. An q utrūqꝫ illis adest: & pueros ueteri & patres timere. An ipsum se nomen exponit. Vult.n. patratū quasi finituꝫ ac determinatū quiddā significare: illud cæteris perfectius sit: cui contigit simul ut & pater esset & patrē haberet. An ut ait Homer⁹ qui patri præsit: cum & anteā & retro cernere oportet

cuiuſmodi profecto is eſſet: cui & filio eſt de quo deliberat: & pater quem conſulit.

Quid ē q̄ Regi ſacrificulo. Is. n. eſt Rex ſacrorū ac religionū: nec magiſtratū gerere: nec contionē habere licet. An q̄ antiquis tēporibus Reges plurima & maxima ſacra facere cōſueuerūt: & ſacerdotib9 rē diuinā faciētib9 aderant: poſt ubi graues & inſolentes eſſe cœperunt Græci quidē pleriq3 licētiā Regib9 ademerunt: ius & ptātem ſacrificādi tātūmō reliquerūt. Romani autem regibus penit9 exactis alium rebus diuinis præfecerūt: cui nec magiſtratū habere: nec cū populo agere permiſerūt: ut in tēplis ſolū cōſultare uideāt: & regnū propter deos ſuſtinere. Eſt igitur in comitio quoddam ſacrificii genus quod ub rex peregit ſtatim ex foro ſe proripit.

Quid eſt q̄ menſam uacuā tolli nō ſinebāt: ſed oīo cū aliqd etiā ſupereſſet. An illud ītērpretātes aliquid ſemp in futurū de eo quod nūc adeſt relinq oportere: & p hodiernū diē craſtini meminiſſe. an q̄ urbanū atq3 elegās pūtarēt cōprimere atq3 inhibere appetitū: & iā

cũ uoluptate perfrui liceret: min⁹. n. q̃ abeſt cupiũt qui præſentibus ac paratis abſtinere cõſueuerũt. An & aduerſus ſeruos humana conſuetudo. Nõ. n. tãtopere gaudent ſerui ſi accipiũt: q̃ ſi participes fiãt: quod mẽſam ſibi cũ dominis quodãmõ cõicatũ eſſe putãt. An quod nihil ſactuꝫ. inane: ac uacuũ negligere oportet: menſa uero ſacra eſt.

Quid ẽ q̃ marit⁹ primo ſpõſæ nõ ĩ luce: ſed in tenebris ĩugitut. An qa eũ pudet q̃ antequã coeat: alienã putat. An & ad ꝓpriã uerecũde accedere meditãs: & aſſuefaciens. An quẽadmodũ Solon ſcripſit. Spõſam malo cydonio deguſtato thalamũ ingredi ſolitã: ut primus cõplexus nihil triſte aut iniocundũ haberet. Sic Romanus legis lator: ſi quid abſurduꝫ ac deforme corpori aderat occultauit. An calũnia quædaꝫ & accuſatio illicitæ ueneris erat quod fiebat cum legitimis ac iuſtis cõnubiis pudor quidã & uerecũdia adhibetur.

Quid eſt q̃ circus flaminius dictus eſt. An q̃ Flaminius quidaꝫ priſcus cum ciuitati agrũ reliqſſet: equeſtrib⁹ ludis ei⁹ fructu & uecti-

galibus utebantur: Nã cũ pecũnia ſuppeteret: uiã quoq3 flamineam munierunt.

Cur lictores dicti ſunt. An quod petulãtes colligabant: Hi. n. lora in ſinu geſtãtes Romulũ ſequebãtur λιχμαω autem ligare plerique latinoꝝ dicũt: qui autẽ pure loquũtur ligare An. c. interpoſitũ ẽt: cũ ante ſine. c. litores dicerentur: quaſi publici quidam miniſtri: naꝫ noſtris etiam temporibus publi cum in multis græcorum legibus ſcriptum eſſe: neminem ut ita dicam latere puto.

Quid eſt quod luperci canem imolãt: Luperci autem ſunt qui lupercalibus per laſciuiaꝫ diſcurrentes pellibꝰ obuios cædunt. An quod genus quoddã luſtrandæ ciuitatis eſt & quo menſe illa fiunt Februarius dicitur: & diem quoq3 pellibus occurrentes ũerberãt februatum & februarium uocãt: quõ ũerbo purgatio ſignificatur: cane autem oĩo: ut ita dicam græci utebantur: & multi etiam nũc in purgationibꝰ canẽ iugulant: proſerpinæ quoq3 catulos: cũm cæteris purgamentis efferunt & eos qui expiandi ſunt catulis

hoc piaculi genūs circūcatulationem appel lantes. An quod lycos lupus latine dicitur λυκαια uero lupercalia & lupo canis est ho stis: et idcirco lupercalib9 cæditur. An quod lupercis canes oblatrantes molesti sunt: An quia pani sacrificium fit: pani aūt propter greges amicūs est canis.

Quid est q̄ septimontio uehiculis iunctis uti cauebant: et nunc etiam qui uetera non con temnunt cauent. Septimontium uero diem festum agunt romani q̄ septimus collis urbi attributus est: et sepcicollis ro. facta est. An ut quidam latini accipiunt: quod urbs nōdū suis partibus penitus cōiuncta erat. An hoc quidē ad Dionysium est: Magna uero re effe cta constituta ciuitate: q̄ urbem iam augeri et quasi ulterius progredi desisse existimarēt cum seipsos: tum uero iumenta quibus fue rant usi quiete affecerūt: et cōis festi ocio frui uoluerūt. An quod cum omnes dies festos ci uiū præsentia ornari ac celebrari semper uo luerunt: tum illum præcipūe qui pro ciuita tis habitatiōe ageretur. Quapropter ne urbē

cuius dies festus ageretur relinquerēt eo die uehiculis uti permissum non est.

Cur in furto aut eiusmodi aliquo flagicio dep̄hēsos furciferos appellāt. An hoc quoq3 maiorꝝ nr̄orꝝ diligētiæ certissimū signū est: nā q̄ seruū alicui9 sceleris aut īprobitatis cōuicissꝫ duplex lignū quod currui subiiciūt attollere iubebat: & ut cōspiceretur uiciniā obire: ut fidē ī posterꝝ ei nō hērent: & ab eo cauerēt hoc lignū græci σταυρον latini furcam nominant a qua furcifer denoīatus est.

Quid est quod boui q̄ cornu petat fœnū ī cornu apponūt: ut occurrētes caueāt. An q̄a ꝓpter repletionē ac sacietatē insolescūt: & boues & equi & asini & hoīes: ut ait Sophocles Tu uero serues quasi pull9 cibi copia. Vēter &.n.tuus & male insolescit. Ex quo romani .M. Crassum fœnū ī cornu hēre dictitauerūt & qui cæteros in repub. lacerabāt. hūc tanq̄ munitū ac prouidū & iniuriaꝝ persequētissimum fugiebant: q̄q̄ postea rursus dictuꝫ est Cæsarem Crasso fœnum detraxisse. Primus enim illi in republica restitit Cæsar & euꝫ cō-

tempſit.

Quid ē quod in captādis aūgūriis Sacerdotes prius auſpices nūc augures appellant luminaria ſemper aperta habeī uoluerūt: nec operculo īpoſito claudi. An ſicut Pytagorici pua magnaꝝ rerū ſigna faciebant: qui ſuper modio ſedere prohibebāt: & ignē gladio ſeu machera fodere. Sic ueteres obſcuris quibuſdaꝫ rationibus utebantur: & maxime in ſacerdotiis quale hoc eſt de lucerna: quam corpori animam continenti ſimilem eſſe dicunt: lux enim eſt is qui intus ineſt animus. Oportet autē quod intelligens eſt ac prudens in eo id ſemper aptum eſſe ac cernere: nec unq̄ clauſum eſſe. Flātibus. n. uentis aues nō cōſiſtūt: & ꝓpter inſtabilitatē & errorem nihil certi ſignificant. Docent igitur hoc pacto ut nō ſpirantibus uentis: ſed cū omnia tranquilla ſūt Tunc augures auſpicia captent cuꝫ lychnis apertis uti queunt.

Cur augures ſi ulcus hērent in augurādi cā ſedere ꝓhibebantur. An & hoc ſignum eſt nō oportere qui morſum aliquem: aut ulcus: &

perturbationē in aīo hērent res diuinas tra-
ctare: sed tū deorum mētē hoībus prodere,
cū & liqdo & integro aīo essent. An illud ra-
tionē habet: si neq3 uictimā sanādi ulceris cā
qsq̄ adhiberet: nec auibus ulceratis ad auspi
cādū uteretur: ea multo magis in seipsis ser
uanda existimasse, ut ad ea quæ a diis signifi
carentur: puri & integri accederent. Vlcus, n,
diminutio quædā & pollutio corporis uide-
tur.

Quid est q̄ paruæ fortūnæ ædē: quā breuē uō-
cāt Romani: ædificauit Seruius Tullius: qui
tertiꝰ Romæ regnauit. An q̄ ipse paruus ini-
tio & abiectꝰ: qppe qui ex captiua matre na-
tus esset fortunæ beneficio Romæ regnauit:
An hæc ipsa cōmutatio magnitudinē potius
fortunæ ostēdit: q̄ paruitatē. Videtur autem
Seruius maxime omniū fortunæ uim extu-
lisse & diuinam indicasse: qppe qui omnibus
actionibus ac negociis eius nomen ascripse-
rit. Non solū, n, fortis fortunæ & primogeni-
tæ: & masculæ templa ædificauit. Sed est
unum propriæ fortunæ templum, Aliud

cõuertẽtis: aliud bene ſperãtis: ũirginis aliud quoꝝ cognomẽta quis perſequi poſſ& cum fortunæ uiſcatæ tẽplũ ſit quaſi ab ea nos ꝑcul capiamur & negociis ac rebus inhæreamus. Sed uide ne Seruius caſuum momenta perſpiciens & ea plurimũ poſſe cognoſcens: ꝙppe cũ multi ſæpe quod ꝓuũ ꝙddã: uel accidit: uel non accidit maximas res uel aſſecuti ſunt: uel aſſequi non potuerũt: idcirco ꝓuæ fortunæ tẽplũ ſtatuit docẽs hoies diligenter attendere: nec ea quæ accidũt: quãuis parua ſint contemnere.

C ur Lychnum nõ extĩguebãt: ſed ꝑ ſe lãgueſcere ac deficere ꝑmittebant. An quaſi extinguibilis & ĩmortalis illius ignis cognatũ & affinem colentes. An & hoc quoq3 ſigni eſt: nõ oportere quod animatũ ſit niſi noceat cor rũpere neue ĩterficere quaſi aĩal ignis ſit nec ĩmerito: nã & alimẽto indiget: & ꝑ ſe mouẽtur: & cu3 extinguitur: uelut ſi occidatur uocem emittit. An hoc more docemur nõ oportere: nec igne3: nec aquam: nec eoꝝ quicquã quæ ad uſum ꝑtinent: & ſi abunde ſuppetãt

corrumpere aut consumere: sed indigentib9 utenda relinquere: cum ipsi iam illis opus non habeamus.

Quid est q9 qui nobilitate præstare uidẽtur lunulas in calceis ferunt: An ut dicit Castor signum est eius quæ in luna esse dicitur habitationis: & quod post mortem animi rursus lunam sub pedibus habebũt: An q9 antiqssimis præcipuũ fuit: qui fuerunt archades ab Euandro proselines appellati: An sicũt alia multa: sic & hoc elatos homies ac superbos admonẽtes rer9 humanar9 instabilitatis: cũius rei luna exemplo sit: quæ ab obscuro primum prodit: tum progrediens luce ac splendore os suũ complet: & cum clarissima facta sit rursus defloresc it: & ad nihilum redit. An hoc potius modestiæ & obediẽtiæ disciplina quædã erat: ut dicto audiẽtes eẽ: & imperiũ æquo animo ferre condiscerent: & quẽadmodũ luna meliori obsequi: & solẽ ut inqt Parmenides semper intueri solet: sic hoies secũdũ locũ tenere cõtẽti duci primas ptes relinquere: ut honore ac ptãte p illũ fruerẽtur.

Quid est q̄ annū Iouis esse putant: mēses Iunonis. An q̄ deorū qui mente intelliguntur Iuppiter & iuno imperiuꝫ gerunt: eoꝝ uero qui oculis cernūtur Sol & luna. Sol enim ānū cōficit: luna uero menses. Oportet autem nō has illorum simpliciter imagines putare: sed ipsum in materia Iouem solē: & ipsam in materia Iunonem lunam: quo circa iunonem eā nomināt romāi: quo nouiū aut nouius signi ficatur a luna: scilicet quam eandem & Lucinam uocant: quasi ipsam lucidam ut lucem præbentē: & in partu ac doloribꝰ adesse opinātur tanq̄ lunam. Vt est apud Poetam per nigrū poli & astroꝝ Per lunā celerē partum præstantem. Nam plenilunio facile partu leuari mulieres uidentur.

Quid ē q̄ auspiciorū quod siniſtꝝ dr̄ p̄spū ac fœcūdū pūtatur. An hoc fallū est & multos decipit. An hoc sermōis ē. ac linguæ σκαιον enim siniſtꝝ uocāt latini a fine autē sinere & sine. tum dicunt cum ut aliquid missum fiat ut dimittatur hortātur. Augurū igr̄ quo aliq̄d agi permittitur. siniſtrū nō recte accipiūt

multi:ac nominant: An quēadmodū a Dionysio scriptum est Ascanium Aeneæ filium auspicato aduersus mezētiū aciē instruxisse & in eo prælio superiorē fuisse: ex illo obseruatum ut quotiens læuū intonuisset: auspiciū susciperetur:an q; alii putant hoc Aeneæ accid t: nam Thebani Lacedæmoniis apud Leuetrā sinistro cornu superatis victoria potiti:in omnib9 præliis postea obseruarūt: ut sinistro cornu principatū assignarent: An illud potius asserendū est: quod Iuba in hysto ria dicit orientem prospicientibus in sinistra parte boream esse quam mūdi partem multi dextram ac superiorē faciūt: sed uide ne cuȝ sinistræ partes natura infirmiores sint auguriis ac signis qnasi corroborentur: atque his inire supletis uiribus adequētur: an terrena ac mortalia diuinis ac cælestibus cōtraria & opposita iudicantes existimauerūt:quæ nobis sinistra essent deos a dextra dimittere.

Quid est quod eius qui triūphasset: deinde cō bustus esset licebat eos capere:& in urbē deferre ac deponere: hoc ī prīo Lyparæus scri-

ptūm reliquit. An hoc moſtui honoris cā fa-
ctum eſt. Nā & aliis ducib⁹ & qui bene rem
geſſiſſent: idem tribuerūt: ut nō ipſi ſolum
ſed poſteri quoq3 ī foro ſepelirētur: ſicut Va
lerio & fabricio. Ferūt aūt hoꝛ poſteris mor
tuis: & ī foꝛ delatis ardētē facē ſubiici: & ſta
tim attolli: ut ſine inuidia honore utantur: &
tantūmodo ſibi licere confirmēt.

Quid eſt q̄ triūphātes in publico Ro. cōuiuiū
exhibētes cōſules inuitatos ne in conuiuiū
accederēt rogabāt. An locū honeſtiſſimū triū
phanti aſſignari: & poſt cœnā ab omnib⁹ de
duci oportebat: quæ præſentibus conſulib⁹
alii tribui non poſſent.

Quid ē q̄ tribunus purpurā nō portat. cū cæ-
teri magiſtrat⁹ purpurati incedant. An q̄ tri
bunus oīo magiſtrat⁹ nō eſt: na3 nec lictores
habet: nec in ſella curruli ſedētes ius dicunt:
nec ī initio oīo ſic cæteri magiſtratus magi
ſtratū ineūt: nec creato dictatore poteſtatem
deponūt: ſed cū oīs poteſtas & imperiū ad di
ctatorē redeat ſoli omniū magiſtratū retinēt
quaſi imperiū nullū gerētes: & aliū quēdam

in repub. locũ obtinẽtes: quẽadmodũ aũtez
præſcriptionẽ: qdã rectores ſtatũ eſſe nolũt:
quippe nõ iudiciũ conſtituat: ſed diſſoluat &
euertat: ſic tribunũ magiſtratui: & imperio po
tius opponi: q̃ ipſum tribunatũ eſſe. nã potẽ
tiæ magiſtrat9 obſiſtere: & nimiã licentiã cõ
primere tribunitiæ ptãtis ac licentiæ fuerat.
An hæc & his ſimilia ab eo dicãtur: qui reb9
inueniẽdis ſtudeat. Tribunat9 autẽ cũ & po
pulo originẽ ducat populare in primis uide
atur: reliquis ciuib9 parem ſe gerere: & in oĩ
cultu ac uictu infimis ciuiũ cõparari. Magni
tudo. n. ac moles cõſulẽ decet & Imperatorẽ:
Tribunũ uero quẽadmodu3. C. Curio dicere
ſolebat abiectũ eſſe: nec aſpectu graue3: nec
aditu difficilẽ: ſed facilẽ: ac multitudini cõmo
dum: & tractabile3. Vnde nec dom9 tribuni
tiæ ianuã claudi mos erat Sed noctu & in
terdiu ſemper tanq̃ port9 quidã ac ꝓfugiu3
quibus opitulandum eſſet. Vex quo humi
liore corporis habitu deprimitur: eo magis
ui ac poteſtate augetur. Cõmunem enim tri
buni uſum ac nemini clauſum: ſicut atã po

ſtulant honore autem ſacroſanctum.

Quid eſt q̄ prætorꝫ uirgæ ſecuribus alligatæ præferuntur. An ſignū eſt non oportere magiſtratus iracūdiam promptā: ac diſſolutam eſſe. An uirgarum diſſolutio mora & tarditate iram frangit & impetum moderatur. Sed malicia quoniā partim medicabilis eſt: partim curari nō poteſt: uirgæ quod mutari poteſt corrigunt. Secures autem quod emēdari non poteſt abſcindunt.

Quid ē q̄ cū Ro. barbaros quoſdā diis īmortalibus hominē īmolaſſe accepiſſent: magīatꝫ eorꝫ accerſēdos: ac puniēdos putauerūt quos poſtea cū id conſuetudine quādā ac lege feciſſe accepiſſent: eos dimiſerūt: alias id facerē ꝓhibuerūt: cū ipſi nō multis ānis ante duos uiros: & duas mulierſ ī foro boario uiuos oburuerūt: nō. n. vī cōuenīr ipos hec facerē & barbaros q̄ talia cōmiſiſſēt rp̄hēderī: an diis īmortalibꝰ hoīe3 īmolarī ipiū ducebatur dæmōibꝰ aūt neceſſariū. An q̄ more & lege id agerent peccare arbitrabātur. Se uero libris ſibyllinis iuſſos eode3 teneri ſcelere nō putabāt. Ferūt

autē elbiam quādā uirginē: cuius equo ueherē
tur fulmine ictam fuisse. Inde nudum equum
ac iacētem inuētum esse: nudam & ipsam ueste
quasi de industria a pudēdis subtracta calceis
anulo camisia passim dissectis: & ore lingua
secta: re ad diuinatores delata cum sacris uir-
ginib⁹ maximum dedecus īpēderet: et eius rei
ignominiā ad equites redundaturā prdixisset
barbari cuiusdā eqtis seru⁹ inditium fecit tris
uestalis: æmiliā: martiā sub idē tēp⁹ corru
ptas diutissime cū uiris rem hūisse quor⁹ un⁹
esset: Vetusius barbarus eius q̄ inditium fecisse
dominus. Vestales igī redargutæ supplicio
sunt affectæ: sed cuius res atrocior uisa esset de
creuerunt ut sacerdotes sibyllinos libros īspi
cerēt ī qbus inētum fuisse dicunt: hec mágno
reipub. malo futura: et iubere ut absurdis q̄
busdā deis et externis: auertēdæ rei cā Græ-
cos duos: ac totidē gallos īmolarēt: et in locō
eodem defoderent.

Cur diei prīcipium de media nocte nūmerāt: an
quod. R. P. ab initio militari more et īstitutio
cōstituta est. In re militari autē multa nocta

ūtiliter occupātur, An diei ortū agendi prin-
cipiū esse uoluerūt. Noctem uero consi.ii &
apparationis. Oportet autem præparatos rē
aggredi: nō agētes præpārari fabricās quod
Myson ad Chylonem unū de septē scripsisse
dī hyeme. An quēadmodū meridies finis est
multis reipub. gerēdæ: sic noctez intēpestam
actionū omniū initiū oportet statuerūt: cui?
rei maximū argumētū, magistratū Romanū
post meridiē fœdus facere nō solere. An oc-
casū quidē & ortu principiū & finē diei cape
licet. Nā si multitudinis indicio prīcipiū diei
cū sol emergere cœperit incipit uero finē cū
penitus occiderit terminauerimus: æqualita
tem diei ac noctis quod æquinoctiuz dicim?
non habebimus æquam enim diei noctez re
maxime uidemus: ea die cui cōparatur solis
spacio ac magnitudie breuior reperietur: nā
quod Mathematici afferunt: & huic rei me-
dicinam afferent s diei ac noctis ueriſſimaz
ratione constituūt: centrū solis cum finientē
attingat omnem euidentiam: & clariratē fun
ditus tollit. Necesse est, n, accidere cū multū

lucis etiam ſub terra ſit: & nōs tadiis ſuis iaʒ ſol undiqʒ colluſtrat: ūt diē nōdū eſſe fateamur. Quare cū ob dictas cās ortus diei & occaſus principiū difficillime capi poſſit: relinquitur aut ut mediū diē: aut mediaʒ noctem principiū diei ſtatuam⁹: poti⁹ autē ſecūdū. Fertur. n. ā nobis a meridie ad occaſuʒ: a media uero nocte ad oriētē ad nos redit.

Quid ē qꝺ ueteri more uxores nec molere: nec coquere permittebant. An ueteris aduerſus Sabinos fœderis memoriā colentes: Nā poſt filias Sabinis raptas facta pace & ſocietate inita in foedere nomīatim exceptū eſt uxorem uiro romano nec molere: nec coquinariam facere.

Cur menſe maio ūxores nō ducūt. An qꝺ iter aprilem & Iunīū medius interiect⁹ eſt: quoʒ cū alter ueneri: Iunoni alter dicatus ſit deab⁹. ſ. quæ nuptiis præſunt: aut paʒ ātē capiūt aut paʒ expectāt. An quod hoc menſe maximo piaculo utūtur. Effigies modo de ponte abiicientes: cū prius homines conſuetiſſent Vnde flaminicam Iunonis ſacerdotē triſtem

esse eo tempore. Quippe quæ eo mense ullo cultu utatur moris est. An q; pleriq; latinoꝝ hoc mense mortuis parentant: & ob eã cãm Mercurũ quoq; eodẽ mense uenerantur: q maiæ cognominis est. An ut quidam dicũt Maius a maioribus natu appellatus est. Iunius a iunioribus: nuptiis uero accõmodatior est iunior: ut inquit Euripides. Nam senectus uenerem ualere: ipsaque uenus senibus infensa est. Abstinent igitur nuptiis: iunium expectantes qui maium deinceps excipit.

Cur eoꝝ qui uxores ducũt comã hastæ cuspidæ discernunt ac discriminant. An signum ẽ prima cõnubia uiolenta fuisse. An statim discunt uxores uiris fortibus & bellicosis coniunctæ: seueꝝ & minime effœminatuꝫ & tenuem cultum ac uirilem ornatum probare: quẽadmodũ licurgꝰ in foribꝰ & tectis priuatim faciẽtes terebra tãtũ ac securi utẽdũ aliis instrumentis abstinẽdũ ratus: omnem intẽperantiam & superfluos sumptus funditus sustulit. An diuortium ea re significatur.

q̄ ſolo ferro nuptiæ dirimēdæ ſint. An illud magis q̄ pleraq3 ad cōnubiū pertinentia Junoni attribuebant: nam & haſtā Iunoni conſecratam eſſe exiſtimāt: & eius ſtatuæ ut plurimū haſtæ innixe cernūtur. Quippe quam curritim appellant ueteres, Nam curis antiquo nomine haſta dicebatur: Hinc & curim martem nominatū eſſe dicunt.

Cur quod ī ſpectacula impēditur lucar uocāt An q̄ alia multa quoq3 circa urbem ſunt loca diis attributa: quæ appellant lucōs: quoꝝ prouentus in ludos conferunt.

Quid eſt q̄ quirinalia ſtultoꝝ feriās nomināt. An q̄ hūc diē: ut Iuba dicit his aſſignauerūt qui cuius eſſent tribus ignorarēt. An his qui ut nō alii tributim fornacalib9 rem diuinam fecerunt: quod aut impediti fuiſſent: aut aliquo peregro profecti: aut deniq3 diem ignoraſſent hoc tempore recuperandi illius feſti poteſtas data eſſet.

Cur rem diuinā Herculi faciētes aliū deoꝝ appellant neminē: nec canis: ut a Varrone ſcriptū eſt in urbe apparet. An ideirco alių deū

appellant neminē q̄ hūc ſemideū pūtant: ut & alii tradunt: cuȝ etiam inter hoīes ageret. Euander ei aram ſtatuit: & rem diuinā fecit. nihil autem omnino fuit cui Hercules infeſtior eſſet q̄ canis qui ei ſæpe moleſtꝰ fuiſſ& & in primis cerbarus: deniqȝ Licinio puero per canem occiſo ab hipochoſtibus coactus prælia decertare multis ea pugna ex amicis interfectis Iphiclum fratrē quoqȝ amiſit.

Quid eſt q̄ circa Capitoliū patricio habitare licet nemini. An q̄ Marcus mālius ibi habitās regnū affectaſſe deprehenſus: ex quo lege interdictū eſt: ne quis poſtea ex ea familia mālius diceretur. An antiquus fuit hūic metus publicolam enim ut nobiliorēȝ calūniati hominē in primis popularem nō deſiſtebāt: ita multitudo tādiu timuit: donec ædem quā in ſūma uelia ædificabat: quod nimis foro imineret funditus euertit.

Cur qui ciuem in prælio ſeruaſſet cōrona querna donabatur. An quod ubiqȝ ī expeditiōib9 facile ſit quercum inuenire. An quod Ioui & Iunoni: quos urbi præſidere putant: corona

conſecratã eſt. An uetus ab arcadibus mos acceptus eſt: quibus eſt quæda3 cum hac arbore cognatio. Vt enim primi homies ex terra Arcades: ſic quercus prima ex omnibus plantis nata.

Quid eſt quod in auguriis ulture potiſſimum utuntur. An quia Romulo in condenda urbe duodecim ultures apparuerunt. An quod ultur rariſſime conſpicitur. Non enim facile quiſpiam ulturis nidū offendat: ſed porro de repēte & inopinato aduolant: quo fit ut eo3 aſpectus aliquid ſignificet ſemper. An & hoc ab hercule didicerunt: ſi uerum eſt quod dicit Herodotus: in oībus rebus gerendis Herculem primo ulturis aſpectu in re incipiēda delectatum fuiſſe: quem ex omnib9 quæ carnibus ueſcerentur uolatilibus iuſtiſſimum eſſe iudicaret: primum enim nihil quod uiuat attingit: nec animatum quicquam interficit: quemadmodum accipitres: aquila3 oēs denique noctiuagas aues uidemus. Veſcitur aūt cadauerib9 in quib9 ſui generis abſtinet ulturē. n. qui aui ueſcatur adhuc uidit nemo

Accipitres, n. aquilæ ſui generis aues cõſectã
tur ac ferũt: q̃q̃ ut ait heſcirus: Auis aue3 co
medens quo pacto pura eſſet: præterea quæ
minus detrimenti: ut ita dicam hoinib9 affe-
rat auis prorſus nulla r̃peritur. Quippe quæ
nec fruct9 deleat: nec plãtam læda: nec man
ſueto cuiq̃ noceat aiali. Quod ſi ut Aegyptii
fabulantur: ultures oẽs foeminæ ſunt: & quẽ
admodũ zephyro arbores: Sic ultures Euro
grauidæ fiãt certa nimiꝫ & firma a ulturib9
ſigna fieri ueriſimillimũ eſt. In allis aute3 uo
landi impetus: & allarũ in coeũdo agitatiões
ac uerbera rapinæ fugæ inſectiones multum
incõſtãtiæ ac perturbatæ afferunt.

C ur æſculapii ædes extra urbẽ poſita ẽ. An q.
foris ſalubrius q̃ in urbe habitare crediderũt
nã græci quoq3 ĩ excelſis ac puris locis æſcu
lapii tẽpla plane collocãt. An quod deum ex
Epidauro acce: ſitũ in urbẽ cõmigraſſe opinã
tur. In græcia, n. nõ ĩ urbe: ſed procul ab epi-
dauro æſculapii templum eſt. An quod dum
draco ex naui in inſulam deſcendiſſet: & ex
oculis euanuiſſet ipſũ eo ĩ loco ædis põnẽdæ

auctorē ac præmōſtratorē fuiſſe pūtauerūt.

Cur moris eſt ut qui caſtimoniā colūt legumi nib⁹ abſtineāt. An quēadmodū Pythagorici fabas ob eas quæ uulgo dicūtur cauſas abhominabātur quaſi Lethes & herebi cognomines. an ꝙ ad cōcœnatōes & manes puccādos leguminib⁹ maxīe utūtur. An illud magis quod ad ſanctictatē: ac caſtimonia3 pura ac tenuia corpora hīe oportet. Sūt autē legumina maxīe uentoſa: & ea gignunt: quæ cu3 ſuperflua ſint multæ purgatōis indigent. An ꝙ cū uentoſiſſima ſint legumina ad res uenereas maxime incitent.

Quid eſt ꝙ ueſtales icæſti cōuictās alia pœna nō afficiūt: ſed uiuas tātūmodo defodiūt. An ꝙ mortuos urūt quod illis tribuere iniuſtu3 iudicarent: quæ nō diligenter ac ſancte igne3 ſactum cuſtodiſſent. An quod corpus maximis ac ſanctiſſimis religionibus conſecratum interficere: & mulieri ſacræ manus offerre nefas putauerunt. Rationem igitur inierunt qua ſubterraneo ſpecu defoſſo obrutæ ſua ſponte morerentur. Ibi enim

& lucerna cenſa inerat: & nõ nihil panis exiguũ: & aquæ: ac lactis: ide ſpecũ deſup terra operibant: ſed ne hoc quidẽ modo ſcelꝰ dete ſtantes religionẽ fugierũt: nã & nũc quoque ſacerdotes eũ locũ adeũtes parentãt.

Cur Idibus decembris incurſu equorũ victor dexter ſacer marti imolatur: & caudã ſtatim deciſam ad reginoꝝ qui dr̃ locus deportat: & aram cruore ſpargit. De capite uero inter ſe decertant: alii de ſacra uia deſcendẽtes: alii de ſubura aduerſus eos impetũ faciẽtes: An ꝙ Troiam equo captã putãt: idcirco equum ſupplicio afficiũt: ꝙ troianorũ clata pignora fuerint mixta puerís latinoꝝ. An ꝙ iracũdũ ferox & bellicoſum ãnimal eſt equus. Diis autem grata & accõmodata in primis imolãt Victor aũt idcirco imolatur ꝙ victoriæ mãs auctor eſt: & qui ordinem in arcto tenent cæteros uincunt: qui locum deſerunt: & celeritas quaſi uiaticum fugæ pœna afficitur: deniq; ſignis quibuſdã occulte admonẽtur fugientes ſalutem inuenire nõ poſſe.

Quid eſt ꝙ cenſores magiſtratuꝫ ineuntes nihil

agúnt q̃ ut ſacrorꝫ anſerum alimẽta locent: &
imaginis ſplẽdorẽ: An a uiliorib9 incipiẽtes:
quæ nec multo ſumptu: nec magna opera
egent. An uetus quædam huic animanti gra
refertur a bello uſque gallico repetita: quod
dormientibus canib9 primi omniũ Anſeres
Gallorꝫ in capitoliũ aſcẽſum perſenſerũt: &
clangore uigiles excitarunt. An cũ ſint maxi
marꝫ rerum: & quæ ſumma cura indigẽt cu-
ſtodes cenſores: ut ædiũ ſacrarꝫ & publicarꝫ
morꝫ deniqꝫ & uitiis & uitæ ũniuſcuiuſq; di
ligentiſſimi & cuſtodiẽtiſſimi omniũ animã
tiũ rationẽ habẽdã ſibi eſſe putauerũt: ſimul
an anſeribus curandis ciues admonent: nec
deorꝫ cultũ negligãt. Anſeris uero abſterſi &
ſplẽdor neceſſarius eſt: cito enim rubrica de-
fluit ac defloreſcit: ea enim ueteres ſtatuas
obducere & illinire conſueuerũt.

Quid eſt q̃ cæteris ſacerdotibus ſimul ac i iu-
diciũ ducti: ac dãnati ſunt aliũ ſubſtituũt: au
gurẽ uero donec uita ſuppetat licet maxiorꝫ
criminũ cõuictũ ſacerdotio nõ mutant: Au-
gures autem uocãt q̃ auſpiciis præſunt. An

q̄ q̄dā dicūt ſacrorū archana neminē cognoſcere uoluntiqui ipſe augur non ſit: An iure iurādo ad actū res augurū nemini enūtiatarū priuatum poſtea factum ſacramento liberari nolūt. An non honoris: nec magiſtratus: ſed ſcientiæ atq; artis cuiuſdam: potius nomen eſt augur. Simile igitur eſt ac ſi quis muſicū nō eſſe iudicet: & medicū medicū eſſe prohibeat: & diuino diuinationem adimat. His. n. omnibus appellatio detrahi poteſt: uis ac facultas non poteſt. Alium uero idcirco nō inſtituunt: quod ſacerdotū numerus ab initio conſtitutum merito tuentur.

C ur idibus ſextilis diem feſtus agūt Serui oēs ac Serūæ. Vxores autem capita purgare ac lauare conſueuerunt. An propter Seruiū Regem quem eo die ſerua natum: & in lucem editum ferunt. Vacationem ab opere habent ſerui: capitis autem lauatio ab ancillis cœpta ꝓpter diē feſtū ad liberas quoq; ꝓceſſit.

C ur pueros mōilibus quæ uocāt bullas exornant. An honoris raptarum cā: ut alia multa ſic & hoc cōſtitutū eē uoluerūt his quos ex

eis ſuſcepiſſent. An Tarquinii uirtutẽ hono-
randã putauerũt: ferũt. n. tarquiniũ: cũ puer
adhuc eſſet ĩ prœlio aduerſus latinos & Etru
ſcos ĩ hoſtes impetũ feciſſe: cũq3 ex equo de
fluxiſſet excepto hoſtiũ impetu Romãos cõ-
firmaſſe hoſtibus in fugã conuerſis: cũ pl9 q̃
ſexaginta milia hoſtiũ eo prœlio cecidiſſent
hoc a pr̃e & rege decoris inſigne accepiſſe.
An apud maiores noſtros ſpecioſum ſeruu3
donare turpe nõ exiſtimabatur: quẽadmodũ
nũc quoq3 comœdiæ teſtimonio ſũt: pueris
autẽ liberis uehemẽti9 abſtinebãt: ac ſi forte
accideret: ut in pueros nudos inciderent: ne
ambigerent: hoc inſigne liberi ferre cõſueue-
rũt: An uel ad modeſtiã cõſeruãdã: hoc etia3
pertinet & intẽperantiæ: ac flagicii frenũ eſt
cũ uiz agere eos pudeat: anteq̃ pueritiæ in-
ſignia deponãt. Nam quod Varro ſcribit ue-
riſimile non eſt: cũ æoles bulam bollam pſe
rant: hoc cõſilii inſigne pueros indui ſolere:
ſed uide ne hoc quoque propter lunã ferant:
nã lunæ figura cũ pleniluniũ eſt nõ globoſa
eſt: ſed lentis formã oſtẽdit: & quẽadmodu3

opinatur Empedocles. Illud etiã quod ſubiectum eſt non modo quod apparet.

Quid ẽ q̃ maribus nono ãno fœminis octauo nomĩa imponere cõſueuerũt. An ſi prius fœminis noĩa imponũt: cãm ſuſtinet natura & augetur fœmina & creſcit & adulta perficitur anteq̃ maſculꝰ. Dies aũt eos potiſſimũ capiunt: qui ſeptenariũ ſubſequũtur. Septimꝰ enim dies cũ in cæteris: tum ad umbilicũ infantibus nũper æditis periculoſus eſſe cõſueuit. Nã ſeptimo die pleriſq3 reſoluitur: donec autẽ diſſolutꝰ plantæ longæ ſimilior ẽ ĩfans q̃ aĩali. An ſicut Pythagorici numeꝝ parẽ fœminam uocant: marem imparẽ: foecũdus eſt & compoſitũ parez uincit: & ſi in unitates diuidatur par numerus quaſi foemina locũ in medio uacuũ præbet: impares uero numeri pars aliqua plena ſemper relinquitur: quo fit ut alteꝝ fœminã: marẽ alteꝝ eſſe putẽt: An q̃ in numeris nouenarius primꝰ eſt Tetragonuſ ab impari & perfecto ternario: octonariꝰ autem primus cubus a binario numero: quẽ parem eſſe cõſtat: oportet autẽ quadrãgulũ

esse & impare3 & perfectũ. Vxorẽ autẽ sicut cubũ stabilem: & domi seruãtem & ĩmobilẽ. Illud & adiungendũ octonarium numerum cubum esse qui a binario cõponatur: nouenariũ uero quadrangulũ esse qui de ternario conficiatur. Vtũtur autẽ duobus nominibus fœminæ: mares uero tribus.

Quid ẽ ꝙ eos q̊ꝝ patres ignorãtur spurios uocãt Nõ.n. quod græci opinantur & in causis oratores dicũt: quod ex colluuione quadã & seminis cõmuniõe ꝓgenerati sunt: sed uidelicet est spuri⁹ inter pria noĩa: ut sex. D. C. præ noĩa uero latini integra nõ scribunt: sed aut una litterã: ut. T. L. M. aut duabus: ut. G. H. aut trib⁹ ut Sex. & Ser. Est igr̃ spuri⁹ inter ea prænoĩa quæ duab⁹ lr̃is notãtur. S. & P. qb⁹ etiã orbos parẽtib⁹ scribũt cũ sine pr̃e esse dicũt: per. S. siue per. P. patrẽ significãtes. Hoc igitur errorẽ fecit: quod sine patre & spurius eisdem litteris annotatur. Sed alia quoq3 rõ afferẽda est quæ multo est absurdior. Dicũt enim Sabinos uxoris pudenda Sporion appellare: ita ut legitime natus non sit. Sed ex

concubina aut scorto cõtumeliæ causa spurium appellari solitum.

Cur Dionysiũ patrẽ liberꝝ. An ꝙ bibẽtibꝰ libertatis causa sit. Fiũt enim pleriqꝫ ebrietate petulantiores. An ꝙ libationem præbuit. An sicut Alexander dicit quod pro bcetiæ libertate pugnauit. Dionysium liberum dictũ fuisse putandum est.

Quid est ꝙ publicis festis ueteri more uirgines nõ iocantur. Viduæ nubunt. An ut Varro dicit ꝙ uirgines cũ in matrimoniũ dantur doleant: mulieres uero lætantur. Die autẽ festo omnẽ tristitiã ac necessitatem abesse oportẽ An ꝙ uirginibꝰ decoꝝ: uiduis uero multis ꝑsentibꝰ foedũ nubẽ, fœlices. n. ac faustæ primæ nuptiæ. secũdæ uero tristes ac detestãdæ Pudet. n. uiuis adhuc eis qbꝰ ãtea nupserãt: alios accipere: mortuos autẽ lugent: quo fit ut magis quiete q̃ strepitu & deducẽtiũ multitudine delectẽtur. Dies uero festi multitudinẽ adeo distrahũt ut his rebꝰ per ocium interesse non possit. An ꝙ Sabinoꝝ filias uirgines inter ludricum die festo rapientes belluꝫ

excitauerunt. Idcirco filias diebus festis nuptum dare omni causa noluerūt.

Quid est q̄ Romani fortunā primigeniā colūt An q̄ Seruio ex serua nato Romæ summa cū laude & claritudine impare contigit, Sic.n. Romanorū pleriq3 suspicantur. An illud magis q̄ fortuna urbi & imperiū & originē præstitit: An altior quædam ratio & magis a natura ex media philosophia repeti potest. Fortunam. s. rerū omniū principiū esse: naturam uero casu consistere cum quibusdam temere repositis ordo accesserit.

Quid est q̄ artifices Scenæ deditos histriones uocāt. An ob eā cām quā Ruffus scriptā reliquit. Dicit.n. priscis illis tēporibus. C. Sulpitio & Licinio stolone consulibus cū pestilentia urbē inuasisset: oēs qui in scenā procederent interiisse: ob eam rē multos & bonos artifices ex Etruria Romam uenisse: in his qui arte & gloria cæteris anteiret & in theatro ac scena diutissime floruisset: histrum fuisse nominatum: a quo omnes deinde scænicos histriones nominatos esse.

Quid est q̄ ꝓpinquis & cognatis nō nubunt. An q̄ nuptiis necessitudines augeri uolunt: & ultro citroq3 filias dādo: & accipiēdo multos sibi ꝓpinquos adiūgere. An q̄ cognatoꝝ dissidia inter se uerētur qb9 naturæ iura una cū ꝓpinqtate tollātur. An q̄ mulieres ꝓpter imbecillitatē multoꝝ ope & auxilio egentes ꝓpinqs idcirco adiūgere noluerūt: ut si qua a suis uiris iniuria afficerentur cognati ope3 ferrent.

C ut Ioui Sacerdoti quē Flaminē Dialē3 uocāt farinā fermētū ue attingere nō licet. An q̄ farina cibus imperfectus & indigestus sit: nō .n. aut id quod erat triticū mansit: nec quem fieri oportet factus est panis. Sed uim semis simul amisit & cibi usum nō præstitit: qua ratione poeta Myliphaton farinā dixit ꝓ trāslationem quasi molendo occisam & confecta3 Fermentum uero quoq3 & per corruptionē factum est & admixtum: omne illud quicqd est quod pinsitur corrumpit. Remittitur eni3 quodammodo ac dissoluitur: & omnino fermentatio ipsa nihil aliud est nisi putrefactio

quædã quæ quidẽ ſi abũdãti9 adhibeatur farinam acidã reddit & prorſus corrũpit.

Quid eſt q̃ ſacerdos carnẽ crudã tangere ꝓhibetur: an a uiſceratione huiuſmodi cõſuetudine repellitur. An eadem de cã caro quoque qua & farina ꝓhibetur: neq3 n. iam eſt aial: neq3 abſoniũ factum eſt. Nam cũ & trãſforma elexatio & aſſatio alteratio quæda3 ſit & tranſformatio nimirum formã delet: Quod autem recens & crudũ eſt aſpectu3: nequaq̃ purũ & ĩpolutũ habet: ſed ulceroſum & uehementer odioſum ac moleſtum.

Quid eſt q̃ cane & capella ſacerdotẽ adeo abſtinere uoluerunt: ut non modo attingere: ſed ne appellare liceret. An q̃ caprã quaſi luxurioſam atq3 olidam abhorrerẽt. An q̃ tãquã morbidã timerent. Videtur. n. præter cætera animalia comitiali morbo tentari: & qui guſtarint aut attingerint huius morbi aliquid inurere huius rei cãm aſſignant porros anguſtos quib9 clauſis eius ſpirit9 ſæpiſſime ĩterclauditur quod arguit uocis tenuitas: qũi cũq3 enim hoc morbi genere tẽtãtur ſimile3

capellæ uōcem edunt. Canis uero eſt minus quidem luxurioſus ac fœtidus: q̄q̄ ſunt qui dicunt ne canem quidem in Atheniē ſiū arcē admitti fas eſſe: nec Delum inſulaz attingere quod in propatulo & paſſim coeat: qua in re alioꝝ animaliū diſſimilis ſit. Nā boues equi ſues: nō in propatulo ineūt: ſed ueram cām penitus ignorant. Canis enim templis oīb⁹ idcirco arcetur: q̄ pugnax ē aīal: & in primis ferox ut tutū ſupplicib⁹ perfugiū præbeant. Veriſimile igitur eſt Iouis Sacerdotē tanquā animatā & ſacrā quādā effigiē ac ſimulacrū: ad quod omnibus tanq̄ ad aram cōfugere liceat egenis ac ſupplicib⁹ repoſitū eſſe. Vnde nec deterreri nec arceri omnino poſſint, quo circa in ipſo Ianuæ ueſtibulo ac limine eidē poſita erat lectica. Qui uero pedibus ſacerdotis ſe prouoluiſſet eo die ab omnibus plagis ac poena tutus erat: qui ſi priūs uinctus fuiſſet: ac ad eum acceſſiſſet e ueſtigio ſoluebatur. Vincula uero non per ianuam: ſed per tectum ſublata foras abiiciebant. Erat igitur inutile: ſi cum Sacerdos adeo ſe mitem &

humanũ exhibereť. Canis pro tẽplo ſedens ſupplices oblatrando ꝓpelleret: & ſi ueteres hoc aĩal nõ oĩo puꝝ eſſe putauerũt: cœleſtiũ enim deoꝝ nulli prorſus cõſecratus eſt canis ſed proſerpinæ coena dimiſſus in triuia piaculi locũ obtinet: Lacedæmonæ uero deorũ omniũ crudeliſſimo marti catulos cedũt: aꝑ Boetios autẽ publicæ piaculum eſt. Cane in duas partes diſſecto per mediũ exire. Latini uero lupcalib9 mẽſe februario canẽ ĩmolant. Quare alienum non eſt: qui ſuppremũ & puriſſimũ deoꝝ omniũ uenerandũ ſibi deſumpſerunt eos quo familiarẽ ac domeſticum habeant canẽ ꝓhibere.

Cur hederã flamẽdialis ſi attigiſſet piaculum cõmiſiſſet: nec iter ea facere poterat: ubi umbraculum aut arbuſtum deſuper ꝓmineret An hoc ſimile ei ẽ quod dicitur de curru nõ eſſe: choenici nõ inſidere: ſcopam non trãſcẽdere: nõ quo hæc pythagorici uitent aut metuant. Sed quod per hæc ab aliis deterreant. Nam ꝙ ſub uitem ingredi ꝓhibẽt ad uinum referebant quod ſacerdoti ebrium fieri nefas

eſſ&. Temulentis enim ūinū ſuper caput eſt & deprimūtur omnes ebrii & humiles fiunt: cum hanc ipſam uoluptatem uincere oporteat nō ab ea uinci: hederam uero tanq̄ ſterilem & hominibus inutilem: & ꝓpter fragilitatē aminiculo alterius ſemper egētē umbra ſolū ac uiriditate oculos capiētē: nō temere ī ædib9 ali atq3 innaſci pmiſerūt. Quippe quæ plantas ccmplexa maxime noceret: nec ſolo extirpari facile poſſit: quo fit ut cæleſtium tēplis penitus amoueatur: nec in æde palladis Athenis ac thebis quiſquam facile hederam uideat. Nocturnis uero ſacris & bacchanalibus adeſt. An & hoc quoq3 miſticum qūoddam ſignū3 erat: ut a Thiaſis ac feliquis debacchationibus abſtinerent, nam quæ bacchicis furoribus mulieres cōrreptæ fuerint: ad hedera3 ſtatim feruntur: & abreptam manibus diuellunt: dentibus lacerant: ut non omnino incredibilia dicere uideantur: qui aſſerunt hederam quod ſpiritum habeat: quo mentes in furorem concitet: & loco moueat: ebrietatē abſq3 uino inducere: & hylares eos

reddere q̃ in furorẽ p̃cliues fuerint.

Cur his ſacerdotib9 nec magiſtratũ capeř nec petere permittebãtur: & t̃ mẽ lictore utũtur & ſella curruli honoris cauſa: & quominus egre ferrent: ſi a magiſtratib9 arcerentur. An quod in nõnullis græciæ ciuitatibus uidem9 ſacerdotii dignitas regiæ maieſtati pãr habebatur: non uulgares aut ignobiles homines ſacerdotes declarabantur. An illud magis q̃ cum certum eſſet & ſtatutum tempus ſacrificii. Regũ uero opera & actiones incertæ ac minimæ præfinitæ: fieri nõ poterat: ut cuȝ in diẽ ſæpenumero tẽpus inciderẽt. Idẽ utriq̃ adeſſet: ſed utriſqȝ urgẽtib9 ſæpe oportebat: ut altero relicto nũc deos coleret: nũc ciuib9 noceret qui cũ in hominũ magiſtrãtib9 non minus neceſſitatis q̃ licentiæ ineſſe animadueterẽt: & eũ qui multitudini imperaret: ut de medico ait Hippocrates triſtia cernere: triſtia attingere: & in alienis malis p̃priũ dolorem percipere nefas eſſe putauerũt: diis rem diuinã facere primitias: & ciuiũ cruciat9 quotidie uerſantẽ: interdũ etiã p̃pinquoȝ et cõ-

gnatoꝝ quod Brũto accidit.

Qui ſunt quos Epidauri et conipedes et arty-
nos appellãt: cẽtũ. n. et octoginta rẽpu. admi
niſtrabãt: ex quibꝰ ſenatores deligebãt: quos
artynos appellabant: plebs autẽ magna ex
parte in agro agebat. Vocabantur autem co-
nipedes a pedibus ut cuius facile agniti pul-
uere obliti: cum in urbem redirẽt

Quã nam Onobatim apud Cumæos fuiſſe di-
cemus: ſi qua in adulterio mulier deprehẽſa
fuiſſet hãc in foꝝ deductã et ſaxo impoſitã
ſpectãdã omnibus proponebãt. Inde ſuper
aſino collocatã: et circa urbem peruectam in
eũdem locum reſtitui oportebat. Ex illo infa-
mia notatã onobatim appellãdã conſueruñt
et ab eo tempore lapidem tãquã impurũ ac
dereſtabilem uitabãt: erat apud illos quoque
magiſtratus phylactũ appellabãt: quem qui
obtineret: reliquũ qdẽ tẽpꝰ carcerẽ ſeruabat
Nocturno aũt cõuẽtu ĩ Senatũ ueniẽs Reges
manu appẽhenſos e curia educebat: qs tã diu
detinebat: donec de eoꝝ ĩpio ſenatꝰ occulte
ſnĩa tuliſſ ſuffragiis tan iuſte facerẽt uel nõ

Qui sunt quos Cnidii amnimones appellant? & qui apheſter apud eoſdem dicitur. Sexaginta delectis uiris ex optimatibus quasi procuratoribus utebantur: ad quos de maximis rebus referebant: dicebãtur autem amnimones: ut coniectura percipi poteſt: quia ad diſquiſitionem non adducebantur: niſi forte qa multum memoria ualerent: & multa meminiſſent: qui autem ſententias rogabat apheſter dicebatur.

Quis apud Solos hypeccaũſtria paladi ſacrificantem ſic uocant: quod multa ſacra & miſteria ad auertendum mala faciat.

Qui ſunt apud Arcades & Laconas chreſti Lacedæmonii facta Tegeatib? pace fœdere icto cõem apud Alpheũ colũnã ſtatuerũt: in qua cũ alia multa: tũ illud in primis ſcriptũ erat: meſſenioſ ex agro eiicerẽt: nec chreſtos facerẽ liceret. Ariſtoteles igr̃ hoc exponẽs his uerbis hoc ſignificari dicit. Non occidere: auxilii gr̃a ſi qui Tegeatæ Lacedæmoniis ſtuderẽt.

Quis apud ōpõtios critholog? pleriq3 græcor̃ ciuib? primitias offerẽtib? ĩ uetuſtiſſimis ſacri

ficiis otdeo ūt; ſolebānt. Magiſtratum igitur qui huiuſmōi ſacrificiis præerat & primitias colligebat crithologū nominabāt; duo autez erant apud eos ſacerdotes; quoꝝ alter deorū alter dæmonū ſacrificia curabat.

Quæ ſunt poliades nubes imbriferas maxime quæqꝫ arcū ferrentur Poliadas nominabant quēadmodū Theophraſtꝰ in quarto metauroꝝ ad uerbū ſcripſit; nā & poliades ipſæ nubes & quæ cōſtant; īmobiles autē & coloribꝰ obalbæ oſtendūt differētiā quādam materiæ quæ neqꝫ in aquā neqꝫ ī uētū redacta ſit.

Quis eſt apud boetios platychæta; qui aut domū uicinā aut agrum habuiſſent; æolicæ ſic uocabant; quaſi ꝓpe habentes. Apponam autem uerbum unum ex theſmophylacea lege; cūm plura ſint.

Quis eſt apud delphos Oſioter; & qūare menſium quendam byſium uocant. Oſiotera quidem eum uocant qui hoſtiam immolat; cum ſacer declaratus eſt. Quinqꝫ autem ſacri ſunt per omnem uitam; hi autem multa; una cuꝫ prophetis agunt; Hii ſimul in iſdem ſacris

operantur: Quippe qui a Deucalione origi-
nem ducere se arbitrantur. Byssus autem ut
multi putant physius est: Multa enim tunc
temporis nascuntur & germinant: Verum
nō ita est: non enim loco: φ. τω. Sed utūtur
delphi sicut Macedones ιλιπ πον & α-
λακρον & ερολικην dicentes: sed loco, π
nam το πατειν ατειν & το πικρον
ικρον plane dicunt. Est igitur Pysius, by-
sius: in quo deum interrogant: nam subin-
telligere patrium est: hoc enim mense oracu
lum edebatur: septimum quoq; huius diem
Apollinis habent natalem & πολυφθονον
appellant: non quod ea die φθοισ. id est liba
seu placentas coquerent: sed quod multi ad
oraculum accederent: multis oracula ede-
rentur, nuperrime enim oracula singulis mē
sib9 rogātib9 cōcessa sunt: ac remissa: An se-
mel omnino Pythia: hoc ipso die in anno re
spondebat: sic enim callisthenes & Anaxan-
dredes scriptum reliquerūt.

Quid est phyximelum? planta quædam est hu
milis ac parua: cuius suculos pecora appe-

tentia cõminuũt:ac uiolant:& quomin9 cre-
ſcant impediũt:hæc ubi eo magnitudinis ex
creuit:ut ei noceri nõ poſſit:phyximelum dĩ
teſtis eſt Aeſchylus.

Qui ſunt apoſphendoneti?Corcyrã inſulã ere
triẽſes tenebãt:quo cherecrates cũ claſſe co-
rintho ꝓfectus prælio cõmiſſo eretriẽſes ſu-
perauit.Illi ſtatim naues cõſcẽdẽtes domum
renauigauerũt:quod cũ ciues ꝑſenſiſſent de
ſcendere conãtes fundis ꝓpulſarũt: deniq3
cũ hæc uerbis ꝑſuadere:nec multos & inexo
rabiles cogere potuiſſent Thraciã tenuerunt
agro ibi occupato:quẽ Methonẽ orpheo ꝓ-
genitũ quõdã habitaſſe memoriæ ꝓditũ eſt.
Vrbẽ quidẽ Methonã noiauerũt:ipſi uero ab
accolis apoſphendonetæ uocitati ſunt.

Quænã eſt apud Delphos charila tres agunt
Delphi Ennacteridas & deinceps. Quarum
unam Stepterium uocant.Alteram heroides
Tertiam Charilam.Stepterium quidem eius
pugnæ imitatio uidetur eſſe: Quam deus
aduerſus Pythonem pugnaſſe dicitur.
Hunc enim poſt pugnam uſque ad tempe

insectatus fuisse dicitur. Sunt enim qui deum metu fugisse dicant: qui mihi expiandi uidē tur: alii Pythonem saucium ac fugientem: in ea quam nunc sacram uiam dicimus: priusq̄ apollo eum consecutus esset occubuisse: ita sepultum a filio cui nomen capra fuerat ab Apolline inuentū: hanc omniū rerū aut similium stepteriū imitatio quædam est: herois autem arcanā quādā continet rationem thyadib⁹ nō incognitā: & tamē ex his quæ aguntur semeles anagogem esse facile quiuis coniicere ualeat. De charula uero huiusmodi quædam fabulantur. Fames ex siccitate delphos inuasit: quare cū liberis & uxoribus ad regias fores accedere & supplicare cogebātur. Qui farinam & chedropas nobilioribus: non enim omnibus suppetebat in sūma inopia distribuebat: sed cū puella parētib⁹ orba supplex ueniisset: & farinam regasset: calceo malam cecidit: & in os abiecit puella inops ac pauper: sed generoso animo prædita cū inde se se pripuisset: ac zonam dissoluisset: se suspendit. Inualescente in dies fame: & super-

uenientibus morbis: Pythia regi oraculū petenti respondit Charilam uirginem quæ sibi mortem conscisse placari oportere: uix tandē reperta huiꝰ nois rōne: sacrificiū quoddā piaculo mixtū peregerūt: quod nūc quoque est nonū post ānū: qbus ānis peragūt præsidet enim rex farināqꝫ & chedropas omnibꝰ ipertit: & ciuibꝰ & externis portatur charilæ puerilis statua: sed ubi oēs farinā acceperūt: rex effigiem calceo cædit: thyiaduꝫ uero Antistes in abruptū quēdā locū simulacruꝫ defert: ibiqꝫ funе ad collū alligato defodiūt: ubi Charilam quæ se zona suspenderat ante humauerunt.

Quæ nam est apud Ennianas caro emendicata cōplures sunt ennianaꝝ cōmigratōes: Primū quidē cāpū docium coluerūt. Inde a Lapithis expulsi: ad æthicas primo: deide in regionem agri molossi: quā Arausam uocāt se contulerūt: ex qūo parauæ dicti sunt. Deide Cirrā occupauerūt: & ex eo loco Rege Cenoclo depulso Apollinis iussu ī agrū circa Inachum descēderunt: quē Inachiēses & Achæi

tum habebãt: oraculo aũtem editõ si in agrõ eos recepissent: fore ut ueteres incolæ pellerentur, noui autem si a uolẽtib9 accepissent agrum retinerent. Temo uir inter ennianas sapiens sumpta pera mendici habitu ad Inachiẽses uenit: ubi cum per risum & cõtumeliam Rex petenti cespitem dedisset: in peram cõiecit: & quasi eo contentus statim e cõspectu abiit: nec amplius quicq̃ petiit. Maiores natu admirati & oraculũ recordati: cum Regem adiissent hominem non cõtemnendum nec prodendum esse dixerunt. Quod cũ sensisset Temo fugam arripuit: & Apollinẽ precatus cum hecatombam uouisset effugit. Ex illo conserunt pugnam Reges cũq3 Inachiẽsium Regẽ hyperochum ennianu3 Rex phemius una cũ cane in se impetum facere animaduertisset. Dixit illum iniuste facere: qui secundum pugnatorem: & alterum hostem substitueret: Abigente aũtem cane3 hyperocho seq3 ab hoste euertẽte lapide ict9 a phemio est interfectus Agro recepto: inachiensibus una cum Achiuis eiectis lapidem illum

tanq̃ quidem sacrum colunt: & uictimæ adipe inuolutum uenerantur: & ei tanquã deo ĩmolant: Apollini uero diuinam rem facientes: & hecatombam ex uoto reddentes: bouis ĩmolatæ partez rite exceptã Temonis posteris tribuunt: & emendicatam carnem appellant.

Qui sunt apud Ithacesios Coliades: & quis est phagil9 Vlyssi procis ĩterfectis eoꝝ necessarii bellũ suscitauerũt: Accersitus aũt ab utrisqz & arbiter adhibitus Neoptolemus sniam tulit ut cephallenia zacyntho & Ithaca cædis noĩe Vlysses decederet. Procoruz uero sociis ac familiares ꝑ iniuriis quas in domũ ĩtulerant Vlyssi quot ãnis mulctæ noĩe aliqd dependerent. Vlysses igitur in Italiã cõcessit Mulctam uero ut liberis suis Ithacenses redderẽt iureiurãdo ac religione astringẽdos putauit. Erat aũt farina. Vinũ. cera. oleũ. sal. uictimæ grandiores phagiloꝝ: phagilũ autem agnuz esse dicit Aristoteles. Sed Eumæũ manumissũ Telemachus ciuitate donauit a quo colidaꝝ familia: sicut a philœtio bucoliaꝝ.

Quis est apud Locros Ligneũs canis: physcii ampluctiõis filius fuit locrus ex eo & cabya locrus nascitur: quo cuꝫ patre orta discordia multis ciuium acceptis: de sedibus apollinẽ consuluit: oraculo edito ut ibi urbeꝫ cõderet ubi canis cuꝫ ligneus momordisset: in alteꝝ maris littus transgressus spinam calcauit: ea plaga uexatus q̃plures ibi dies cõmoratus ẽ quibus percepto loco urbes cõdidit: physcos hyanthiam: & alias omnes quas locri ozolæ coluerũt. Ozolas aũt locros: alii a Nesso: alii a Pythone serpente uocatos dicunt: quod ad Locrensium littus eiecti in eoꝝ agro putruerũt: nõnulli autem homines pellibus caprinis & hircinis indutos: & plerũqꝫ inter greges & ouilia aduersantes olidos fieri & ob eãrem quod locri pastores sint ozolas appellatos putant. Alii contra quod ager floribus abundet: ob odoris bonitatem nomen inclytum arbitrantur: hanc opinionem tuetur Architas amphissæus scripsit enim in hũc modum: Botrionum sertis redimitam: unguẽta redolentem macynam amabilem.

Quid est q̄ a Megarēsibus aphauroma dicitur Nisus a quo Nisæa appellata ē cū regnū obtineret abronez oncheſtri filiā ex boetia uxorē duxit: quæ cū Megarei ſoror eſſ& ſingulari prudentia ac modeſtia prædita erat: mortuam deinde Megarenſes ſponte luxerūt: & Niſus īmortalez uxoris memoriā efficere uolens iuſſit oſſa ferre: quā illa ueſtē ferre cōſueuerat: & ueſtem aphauroma propter illam appellauit, Videtur autem mulieris gloriæ & deus fauiſſe, nam cum Megarenſes mulieres ueſtem mutare inſtituerent oraculo ſæpe p̄hibuit.

Quis eſt doryxenus Megarenſis ager antiquitus per uicos colebatur: ciuitate in quinque partes diſtributa. Alii enim heraci dicebantur: alii piraci: Megarenſes alii: alii Cynoſurci Triſpodiſcæi: deniq3 partē agrū tuebātur: ſ3 Corinthii: cū iter eos bellū excitaſſent: ſemp .n. megarā ſubigere ſtuduerūt: tamē leniter & cognatū: ut ita dicā bellū inter ſe gerebāt: agricolas. n. nemo prorſus uiolabat: & ſi qs captus eſſet certo ſe p̄cio redimebat. quo ac

cepto ſtatim dimittebāt: nā ante nihil exigebant: ſed q̄ hoīem cepiſſet domū deductū: & comiter acceptū domū remittebat: q̄ g̃ poſt ſe r̄dimeret preciū r̄tuliſſet laudabatur: & ei⁹ q̄ recepiſſet aīcitiā perpetuo colebat: & ex captiuo Doryxenus hoc eſt bello amicus: atq3 hoſpes fact⁹ appellabatur. Qui uero nihil retuliſſet: & hoſtē fefelliſſet: nō ſolū apud hoſtes: ſed apud ciues quoq3 ut perfidus: & iniuſtus & infamis erat.

Quæ nā eſt palintōcia: megarēſes theagone tyrāno eiecto parū diū in adminiſtrāda re. pu. modeſtos ſe ac tēperatos p̄ſtiterūt. Inde multū ut ait Plato: & intēperātē libertatē populares ipſis p̄pinātib⁹ penit⁹ corrupti: cū cæteris in reb⁹ in locupletes: & copioſos inſolēter ſe gerere ceperūt: tum uero eorū domos inuadentes homines pauperes ſplendide & effuſe conuiuari: ac cœnare uolebant: idq3 ſi negaretur omni uiolentia & petulātia utebātur: deniq3 facto plebiſcito uſuras a creditoribus: quas antea ſoluiſſent repoſcebant: idq3

palintociam appellauerunt.

Quæ nam est Anthedon: de qua Pythias dicit: bibe uini fecē: quoniā nō Anthedonez habitas: nam quæ in Boetia est uino non abūdat Calabriam erinim antiquitus nominabant a muliere: quæ erinis dicebatur: quam ex Neptuno & melanthia alphei filia natam fuisse fabulantur. Inde cum anthes & hyperes ibidem consedissent: Anthedoniā & hyperean insulam uocauerunt: oraculum uero hoc modo se habebat: ut dicit Aristoteles: bibe uinū Tyriam: quoniam non anthedonem habitas nec sacram hyperam: quoniaz & fecem uini bibisset. hæc Aristoteles. Ainasigeton autē dicit hyperitis fratrem Anthon infantem adhuc periisse. Hyperam autem cum diu fratrem quæsisset errantem ad Acastum: seu Adrastum pheraas ueniisse: ubi casu Anthos uinum seruiēs propinabat: ubi coenati sunt: puerum fratri poculum porrigentem agnouisse: ac dixisse fertur: bibe uinum feculentū quoniam non Anthedonem habitas.

Quis est qui apud prienē iuxta quercū dicitur scotos Samii & prienēses bellū inter se gerē-tes mediocribus mutuo se damnis afficiebāt magno prœlio cōmisso mille Samios prienē ses occiderūt: septimo post anno cū milesiis ad quercū quæ dicitur congressi: optimos ci-uiū ac primos uno prœlio amiserūt. Quo tē-pore Bias ille sapiens famum a prienēsibus: cū legatione missus magnā gloriā est adept9 Ex illo prienēsiū mulieres post eā calamitatē tristē sane ac miserabilē īprecatione ac iure-iurando maximis de rebus usæ sunt cum te-starentur ac dicerent. Apud quercū tenebræ quod filios & patres ac uiros eo i loco ab ho-stibus concisos amisissent.

Qui sūt apud Cretēses qui catacautæ dicūtur tyrrenos ferūt: cū Athenienſiū filias & uxo-res ex brabrone rapuissent. Quo tempore. s. Lemnū & imbron incolebāt: postea eiectos i agrū Laconicum peruenisse: & tādiu cū indi-genis mulieribus cōsuetudinē habuisse: quo ad liberos suscepissent: calūniis deinde ac su spicionibus laconicas rursus relinqūere coa-

ctos in Cretam cũm liberis & uxoribus traie
ciſſe: ibi bellũ cũ his qui tũc tẽporis Cretam
tenebãt gerentes: multos qui in prœlio mor
tẽ oppetiſſent iſepultos reliquiſſe: prĩo q̃dẽ
q; ꝓpter bellũ & periculũ ſocios per ociũ hu
mare nõ poterãt: deide fugiẽtes cadauera iã
corrupta & marcida attingere cœpiſſe: polin
igr̃ quẽ ducẽ ſecuti fuerant honores quoſdã
& ĩmunitates excogitaſſe: & partim deoꝝ ſa
cerdotib9 attribuiſſe: partim qui mortuos ſe-
peliſſent: et diis terreſtribus hoc eſt manib9
conſecraſſe ne quando auferrẽtur & ꝑpetuo
ꝑmanerẽt: poſtea cũ fratre ſortitum: & alios
ſacerdotes appellatos fuiſſe: alios catacautas
& ſepatim ſuis legibus utiteſſe autẽ illis una
cũ cæteris quæ humaniter cõceſſa ſunt earũ
iniuriaꝝ licentiam: quibus cæteri Cretenſes
uti cõſueuerũt: cum furtim res ſuas inter ſe
agunt feruntq3. Illos uero nulla iniuria affi-
cere: nihil furari: nihil deniq3 auferre.

Quod eſt apud Chalcidẽſes pueroꝝ ſepulchꝝ
Cothus & Argilus Xuthi pueri in euboeam
habitatum cõceſſerunt: quo tpr̃e æoles iſulã

maiore ex parte obtinebāt: editum uerō ān/tea Cotho oraculum fuerat bene ſucceſſurū & hoſtes ſuparaturum: ſi agruz eo emiſſet: cū paucis igitur deſcendens incidit in pueros q forte iuxta mare colludebant: quibus cum & ipſe comiter ludere aggreſſus multos ludos pueris ignotos oſtendit: quod ubi aūide acci pere uelle intellexit: aut aliter traditurum ſe dixit: niſi aliqd terræ prius ab ipſis accepiſſet illi e ueſtigio ſublatam dederunt: & acceptis ludis abierunt: æoles re cognita cum hoſtiū claſſem aduentare intelligerent ira & dolore perturbati pueros interfecerūt. Sepulti uero ſunt in uia quæ ad Euripum ex urbe ducit: quem locum poſtea ſepulchrum puerorum uocauerunt:

Quis eſt Mixarchageua apud Argiūos. Qui ūe ſunt Elaſii: Mixarchageuam caſtorem uocāt & apud ſe humatum arbitrantur. Polucem uero tanq̄ unum cæleſtium uenerantur: eos autem qui comicialem morbuz auertere pu/tantur elaſios nominānt: eoſqz ex alexia Am/phiari filia progenitos fuiſſe autumant.

Quid eſt quod apud argiuos Eneniſma dicitur. Qui familiariū: aut cognatorū quēpiam amiſerunt: mos eſt ut ſtatim poſt luctus Apollini ſacrificent trigeſimo poſt die mercurio nā ut a terra mortuorū cadauera ſic aīoſ a mercurio ſuſcipi putāt: apollinis aūt ſacerdoti ordeū dantes carnē pro eo accipiūt ignēq; quaſi polutū extinguentes: & rurſus ab aliis accendentes carnem coquunt: & Eneniſma appellant.

Quis eſt Alaſtor aliterius Palánæus: non eniz illis credendum eſt Aliterios uocari: qui in fama molentē obſeruantes farinam diripiūt Verum is Alaſtor uocitatur: qui ea egit: quæ neque facile oblitterari poſſunt: & diuturna omnium memoria celebrantur. Aliteriq aūt is eſt quem ſi quis uitare: ac fugere poteſt propter improbitatem: beneactum ſecum exiſtimare deber. hæc inquit Socrates in æreis pellibus conſcripſerunt.

Quam habent ſententiam: eos qui in caſſopæan bouē abigant a uirginibus comitātib?

ad ipſos uſq3 fines continenter audire nūnq̄
redietis in patriā terram ænianes a Lapithis
ſedib9 expulſi aethaciam primo: deinde Mo-
loſſidē: & caſſiopæā incoluerūt: ubi nihil bōi
ex agro nacti: malis contra uſi uicinis ī agrū
cirræum tranſierūt: Onoclu3 regem ſecuti.
Ibiq3 magna ſiccitate: & magnis ſqualoribꝰ
excepti: oraculo ut fertur cum lapidibus ono
clū obruiſſent: rurſus uagi poſt longū errorē
in eum agrum peruenerunt: quem bonum
& fertiliſſimum nunc habent. Quo fit ut me-
rito exoptent: in antiquam patriā non rediꝛ:
ſed illic beatiſſime ac diutiſſime permanere.

C ur apud Rhodios præconi Ocridionis tēplū
ingredi non licet. An quod Ochimus filiam
cydippē ocridioni collocauit. Cercaphus aūt
frater ochimi puellam amās p̄coni perſuaſit
moris. n. fuerat ut ſp̄ōſæ per p̄conē accerſerē
tur: cū cydippē accepiſſet eā ad ſe deduceret
quo facto Cercaph9 puellam habēs auſugit:
Qui poſtea cum frater ad ſenectutem perue
niſſet reuertitur: manſit autem rhodiis cōſue
tudo: ne præco Ocridionis tēplū īgrederetur

ob iniuriæ ac flagicii illi9 memoriam.

Quid eſt q9 tibicini apud Tenedū in ædem tenes intrare non licet: nec in tēplo achillis mētionem facere. An quod nouerca tenē īſimulāte quod ei ſtuprū inferre uoluiſſet. Molp9 Tibicē falſu3 aduerſus eum teſtimoniū dixit Quāobrē Teni accidit cū ſorore Tenedu3 fugere. Achilli autem ferūt matrē thetim magnopere interdixiſſe tenē ne īterficeret. quod is ab Apolline uehemēter coleretur. Vni etiā ex ſeruis imperaſſe ut diligēter attenderet: & Achillem moneret: ne forte per imprudētia3 Tenē occideret. Sed cum Tenedum Achilles popularetur: & ſororē Tenis forma capt9 inſectaretur. Tenes obuiam factus: & Sororem defendere conatus ab Achille interfectus ē. Achilles Tenen a ſe interfectum animaduertens: ſeruum quidem quod ab eo monit9 nō fuiſſet occidit. Tenen uero ubi nunc templū eſt ſepeliuit: ex eo nec tibicē illud ingreditur nec Achilles in eo nominatur.

Quis eſt apud Epidamnios poletes. epidamnii illyticor9 uicini ciues ſuos qui cum Illyricis

cõſuetudinẽ haberẽt ĩprobos fieri aĩaduertẽ-
rũt: & res nouas ueriti ad res cõtrahendas ac
permutãdas unũ quot annis potiſſimũ dele
gerũt quẽ maxime probarent: is ad barbaros
accedẽs: forẽ ciuib9 ſuis: & cõtrahẽdi rõnem
præſcribebat: & ex eo poletes ẽ appellat9.

Quod eſt ĩ Thracia Arai littus Andrii & chalci
denſes habitandi cauſa in thraciam profecti
ſanẽ urbẽ ꝓditõe cõiter occuparũt: ſed cum
barbaros Acanthũ reliqſſe accepiſſent, duos
ſpeculatores ad urbem miſerunt: qui cuꝫ eo
ueniſſent: & Acanthios relicta urbe fugã ani
maduertiſſent arripuiſſe: chalcidenſis quidẽ
ſpeculator præcucurrit: quaſi urbem chalci-
denſibus præoccũpaturus. Andrius uero re-
lictus haſtam cõiecit: quæ cum portæ inhæ-
ſiſſet, Andrioꝫ pueris urbem ſe haſta præce
piſſe exclamauit. Inde orta diſſenſione ſine
bello inter ſe conuenerũt ut Erytrhræis Sa-
miis & pariis omnibus de rebus arbitris ute
rentur: cũq3 Erithræi & Samii ſuffragiis ſuis
rem Andriis adiudicaſſent: Parii contra pro
chalcidenſibus ſententiaꝫ dediſſent: quibuſ

dam se circa eũm locũm in precatiõnib9 de-
uouerũt. Si aut ipsi pariis uxorem dedissent:
aut ab illis accepissent: & ob ea3 rem Arai lit
tus apppellauerunt cum Dracontis antea di
ceretur.

Quid est q9 cerealibus Eretriensium mulieres
non ad ignem: sed ad solem carnẽ coquũt &
calligeniam nõ uocãt. An q9 ita cecidit ne ca
ptiuæ: quas ex Troia Agammenon abduxit:
hoc in loco cerealia facerent: cũq3 inopinato
nauigãdi tempus extitisset imperfecto facti-
ficio discesserunt.

Qui sunt Ainautæ apũd milesios damasenore
ac thoante tyrrãnis exactis: sodalitates duæ
urbẽ obtinuerẽt: ha9 altera plutis: altera che
romacha dicebatur: s3 cũ potẽtes domiarẽt:
& sodalitates suæ res asciuissẽt cõscensis na-
uibus procul a terra progressi: maximis de
rebus consultabant: & ob eam rem Ainautæ
appellati sunt.

Quid est quod chalcidenses locum circa pyt-
sophium ακμαιων λεσχην .i. uigentium
et uiribus ualentium stationem uocant.

Naũpliũ ferũt ab achiuis inſectatũ ſupplicẽ ad chalcidenſes confugiſſe: ibiq3 partim crimina purgaſſe: partim recriminando achiuis obiecíſſe. Chalcidenſes igitur naupliũ nullo modo dedituri uidebantur ſed ueriti ne dolo interficeretur: præſidium ei dederunt adoleſcentes ætate ac uiribus uigentes: & eos ibi collocauerũt: ubi et una uerſarentur: & nauplium aſſeruarent.

Quis eſt benefactori bouem īmolans: Nauis circa ithaceſiam in ancoris ſtabat ſed ab eo perſuaſus nomine pyrriæ: & ſenem ſeruauit nihil indigens & miſericordia cõmotus: & hortatu ſenis de fictilibus quæ ibi iacebant: pauca quædam ſumpſit: poſtea cũ prædones abſceſſiſſent ſecurus iam ſenex pyrriã fictilibus admouit: in qbus magnã uim auripice admixtũ oſtendit: ita ut repẽte diues factus pyrrias cũ cæteris in rebus ſenẽ optime tractaſſet: tamẽ illud adiũxit: ut ei bouẽ īmolaret: ex eo res in ꝓuerbiũ uenit: benefactori bouẽ extra pyrriam īmolaſſe neminem.

Quid ita morē hūc habēt boetiacōꝝ puellæ saltantes ut dicant eamus Athenas: Cretas ferūt: cū uouissent hominū primitias delphos misisse: eos autem qui missi essent ubi nullaꝫ facultatē: aut copiā uidissent: inde profectos: Primum Iapygiam incoluisse: deinde mixtis Athenensibus hunc in Thracia: quem nunc habent locum occupasse. Non enim uerisimile Minoem Atheniēsium Iuuenes tributi nomīe quot annis ad se missos occidisse: sed in ministerio potius & seruitio habere maluisse. Ex his igitur nati quidam & Cretēses habiti delphos missi sunt: ex quo Boetiacoꝝ filiæ generis sui memoriā colentes diebus festis canebant eamus Athenas.

Quid est ꝙ Eleoꝝ mulieres Dionysiū celebrātes præcantur: ut bouino pede ad se ueniat hymnus enim hoc modo se habet. Veni heros Dionysiæ maritimū ad templum castuꝫ cum gratiis bouino pede sacrificās: Inde bis inferunt: digne Taureā quia Bongenā appellant: & tauꝝ nōnulli hunc deum. An magnū pedē: bouinum intelligūt: quēadmoduꝫ

poeta ὀωτιν magnos habentē oculos & ουςαιον magna iactantē. An magis: qa bouis pes innoxius est: cornigerum autem deum sic rogant ut lenis: lætusq3 ueniat. An ꝙ aratri ac sementis principem hunc ipsum deum & inuentorem fuisse putant.

Quid est quod Tanagræi ānte urbem achilleū habent locum sic appellatu3. Inimicitias.n. magis cum ea urbe exercuisse dicitur Achilles q̄ amicitiam. Quippe qui & poemandri matrem stratonicem rapuerat: & Ephippi filium Acestora occidisset. Poemādrus igitur pater Ephippi cum ager Tanagricus etiam per uicos habitaretur: apud Stephontem: id loci nomen est quod cum Achiuis in expeditionem ire noluisset: ab illis circūsessus nocte locum illum deseruit: & Timandriā cōmuniuit. Polychritus autē Architectus cū adesset & opus floccifaceret: atque irrideret: fossam transcēdit iratus: poemandrus ingentem in illum saxum coniecit: ut forte ibidem occultatus Nycteliæ templis iam pridem incum-

bebat: hunc reuulsum per imprudētiaꝫ poemandrus coniecit: & polychritum quidem assequi non potuit. Leucippum uero filium ĩterfecit: oportebat igitur: ephesium ex agro boetio lege discedere: & supplicem ad alios migrare. Id autem facile non erat: quod in agrum Tanagricum Achiui irruptionem fecerant: misit igitur Ephippum filium. qui Achilleum rogaret: a quo persuasus & illum inducit: & Tlepolemum herculis filiuꝫ: & peneleum hippalemi omnes sibi sanguine coniunctos. a quibus Poemandrus Chalcidem emissus: & ab Elephenore cædis crimine expiatus homĩes honore affecit: & Lucos omnibus consecrauit: quorum qui achillei dicatus est nomen seruauit.

Qui sũt apud Boetios psoloes qui uẽ ãeolææ Minyi cuiusdam filias Leucippam Arsionoẽ & Alcathoẽ furore pcitas carnib⁹ hũanis uesci cõcupisse: & de filiis ĩter se sortitas eẽ: leucippã quod ei sorte cecidisset hipassum filiũ

laniādū exhibuiſſe: ex illo uiros quōd Lugubri ueſte uterentur præ dolore ac luctu Soboles aeolæas autem œnoloas appellātas fuiſſe ferunt, hodie quoq3 eiuſdem gētis oēs mulieres eodem noīe appellant. & quot annis feſtis diebus quæ agrionia dicantur: a Dionyſii ſacerdote ſtricto gladio fugātur: & ſi quam conſecutus eſt interficere licet. Nr̄a q̄dē memoria zoilus ſacerdos mulierem occidit: quod tamen infœlix ac triſte ipſis accidit: nam & zoilus ex leui ſane ulcere: cū3 in morbū incidiſſet diuturna tabe conſumptus eſt. Orchomenii uero publicis damnis ac dā nationibus affecti ſacerdotiū3 ab ea familia ad eum tranſtulerunt: quem ex omnib9 optimum delegiſſet.

Cur eos q̄ ſponte bocæū ingrediūtur lapidib9 obruūt arcades: q̄ ſi per ignorātiā ītrauerint ad eleutheras eos mittunt. An q̄ quaſi abſoluti libertatem adepti uiderentur: hæc ratiō fidem habuit: & tale eſt ad Eleutheras: ac ſi in locum curæ uacuum: & illud uenies in libentis ſolum, An fabulæ potius credendum

eſt: Soli enim lycaonis liberi Eleuther & lebe cadus ſceleris in iouem paterni expertes fue runt: & in Boetiam aufugerunt: Lebadenſes autem iiſdem legibus: & eodem iure atque archades utuntur. Eos igitur ad Eleutheras mittunt qui Iouis adyta ignorantes intraue rint. An illud probabilius quod Architimus dicit. Arcadicis feſti ſunt dies: quoſdam per inſcitiam ingreſſos ab arcadibus phliaſiis tra ditos fuiſſe. A phliaſiis deinde megarenſibus a quibus porro cum Thebas deueherentur hymbre: ac tonitribus: & aliis tempeſtatibus oppreſſos ac detentos fuiſſe: hinc locum nō nulli Eleutheras appellatum fuiſſe dicunt. Quod autē dicitur ab eo qui lycæū ingreſſus fuerit umbram nō cadere: licet falſum: tamē magnopere creditum eſt. An quod aer ingre dientibus in nubem conuerſus obducitur. An quod templum ingreſſus omnibus mo dis excruciatus morte mulctetur: mortuorū uero animas pythagorici: neque umbram fa cere neq; coniuere. An illud potius quod ſol quidem umbram facit: ſolem autem aufert

nomen Embantis: & hoc obscure intelligentes dicunt: ceruus enim Embas dicitur. Qua propter Cantharionem arcadem quod is ad eleos cum arcadibus bellum gerentes perfugisset: & cum præda ab atum traiecisset: compositio postea bella cum spartam profugisset Lacedæmonii arcadibus reddiderunt edito oraculo ut ceruū redderēt:

Quem nam in Tanagra Eunostum heroem fuisse dicemus: quidue causæ esse quamobrem mulieres eius lucum non ingrediuntur Eunostus Eliei cephisi & sciadis filius fuit: cui nomen inditum ab Eunoste nympha est: a qua educatum ferunt. Speciosus igitur ac iustus nō minus ex modestia & seueritate laudis tulit: hunc ab Ochna & coloni filia propinqua sua amatum fuisse ferunt. Sed cum eius libidinem conuitio retudisset: remq3 ad fratres deferre statuisset: mulier occupauit: & fratres echemum Leontē buccolum ad eunosti nece3 concitauerat: quod eum sibi per uim stuprum intulisse insimulauerat. Illi cū sorori fidem adhibuissent adolescentem insi-

diis de medio ſuſtulerũt: quo facto Elieus illos in carcerem coniecit. Ochna pœnitentia ducta: & uehemẽter perturbata ſimul & dolore: quem ex amore capiebat liberari cupiens: ſimul fratrum miſericordia commota rem omnem ut geſta fuerat Elieo indicauit: quam e ueſtigio Elieus ad colonum detulit eius iudicio ac ſententia fratres quidem liberati ſunt. Ochna uero ſe ipſam præcipitem dedit: ſicut myrtis anthedonia canticoꝝ poetria ſcriptum reliquit. Eunoſti uero templuꝫ & lucus mulieribus adeo inacceſſus fuit: ut cum ſæpenumero terremotus: aut ſiccitates aũt hymbres: aliæ deniqꝫ tẽpeſtates ingruiſſent. Tanagræi accũrate ac diligẽter exquirerent: nũquid mulier clanculum: aut per ĩprudentiã templo appropinquaſſet: q̃q̃ nonnullos dicere cõſtat: inter quos eſt elidamus uir inſignis occurriſſe: ſibi eunoſtum lauãdi cauſa mare petentem quod mulier templuꝫ ĩuaſiſſet. Refert etiam Diocles in libro de Semideis tanagræorum decretũ: de quibus elidamus renũciauerat.

Vnde in agro boetio circa Eleonem ſcamādri fluuius eſt appellatus. Deimachus Eleonis filius Herculis ſocius expeditionis ad Troiā particeps fuit. Sed cum bellum traheretur glauciam Scamandri filiam cōpreſſit: & grauidam reddidit: quo a troianis in pugna interfecto: glaucia ne ſtupri comperta ab Hercule pœna afficeretur ſponte ad eum confugit: & amorem ſuū indicauit. Seqʒ cū Deimacho conſuetudinem habuiſſe cōfeſſa eſt. Hercules re cognita & amoris miſericordia commotus: & quod uiri fortis ac ſibi in primis familiaris ſtirpem relinqui magnopere cupiebat: glauciam in nauem recepit: quaʒ poſtea cum peperiſſet: in boetiam reductā: & ipſam & ſtirpem Eleoni reddidit. Appellatus eſt autem puer Scamandrus: qui poſtea regnū adeptus Inachum fluuium de ſuo nomine Scamandrum appellauit: ſicut uicinum fluuiuʒ glauciam de matris nomine uocitauit. Nec uero uxoris oblitus ipſius nomine aciduſam fonti nomen indidit: ex qua tris filias ſuſceperat: quas hoc quoqʒ tempore in honore

habent & uirgines appellant.

Vnde factū est illud tritū sermone prouerbiū hæc domina: Dino Tarentinus ductor exercitus uir fortissimus: & in primis rei militaris peritissimus: cum sententiam eius improbaret: et præco aduersariorum sententiam proposuisset: sublata dextera hæc melior inquit: huiꝰ rei auctor est Theophrastus: Sed Apollodorus in historia sua illud adiunxit: cum præco plures hæ numero sūt dixisset: itaq3 inquit: sed hæ meliores: ita paucoꝝ.

Vnde dicta est urbs Ithacesiū: quam alalcomenas appellāt. Quod anticlia adhuc uirgo Sisyphi compressu: qui ei stuprum obtulerat: Vlyssem concepit complures dixere: histrus uero alexandreus in monumentis suis illud adiunxit. Anticliam Laerti in matrimonium datam: cum ad Laertem duceretur apud Alalcomeneum in boetia Vlyssem peperisse: & ob eam rem ille quasi mediæ urbis nomen referens eam quæ in agro Ithacesi est urbem eodem nomine appellatam fuisse memorat.

Qui sunt Eginæ monophagi. Multi ad bellum Troianum Eginenses profecti pugnando ceciderunt: cõplures tempestate demersi sunt. Paucos igitur a bello reuersos propinqui suscipientes: cum reliquos ciues in luctu ac dolore uersari animaduerterent: nec aperte lætandum existimauerunt: nec pro suorum reditu diis immortalibus sacrificandum. Verum clanidonii quisque sui comites excipientes ipsi in conuiuiis ministrabant: nec alienũ quẽquã admittebãt. Hoc igitur imitãtes Neptuno rem diuinam faciunt: & Thiasos exercent sexdecim dies: silentio inter se conuiuia inter se celebrantes: nec seruum quempiam interesse licet. Inde ueneri facientes solemne festum dirimunt: & ex eo monophagi appellantur.

Quid est quod in Caria Labradei Iouis simulacrum bipennem non sceptrum: aut fulmen sustinet: qr Hercules interfecta hippolyte: cũ præter alia bipẽnem quoque illi eripuisset: omphale dono dedit: quam lydorum postea Reges per manus accipiẽtes: sicut alia sacra

ferte consueuerunt: donec candaules indi-
gnum censens: uni ex sociis ferendam tradi-
dit: sed postquã gyges ab eo desistens bellu3
candauli intulit: Arselis Myleis auxilia Gygi
adduxit: & candaulem sociũq3 eius occidit:
ex una cum reliquis spoliis securim in cariã
detulit: ibiq3 extructo Iouis simulacro bipẽ-
nem in manu dedit: & Labradeu3 Iouem ap
pellauit: nam Lydi bipẽnem labre3 appellaũ
consueuerunt.

Quid est ꝙ purgatore3 ōpo ōN uocãt tralliani
eoq3 in libationibus ac piaculis potissimum
utuntur. An quia leleges & Minyæ antiqtus
trallianis expulsis urbe3 atq3 agros occupa-
uerũt: postea reuersi Tralliani superatis lele-
gibus: quicũq3 neq3 in prœlio ceciderũt: nec
fugerũt: sed aut imbecillitate: aut inopia ibi-
dẽ remanserũt: his omnib9 cõtẽptis Legem
posuerunt: ut quicũque Minyã aut lelegem
occidisset: ita purus & expiatus esſ& : si eius
quem interfecisset cognatis leguminum mo
dium emensus esſ&.

Cur apud Elæos in prouerbio est grauiora

ſambico pati: ferunt Elæum quendam Sambucum nomine multis ſociis & coadiutoribus uſum: complures apud Olympiã æreas ſtatuas & ſimulacra concidiſſe ac uendidiſſe. Denique Dianæ præſulis templum diripuiſſe. Eſt enim Elide templum Dianæ: quod Ariſtarchium nominant: illum uero ſtatim poſt ſacrilegium comprehenſum toto animo excruciatum fuiſſe: dum tormentis de conſciis ac ſociis ab eo quereretur: atque ita mortuum fuiſſe: & eius cruciatibus prouerbium additum eſſe.

Quid ẽ q̃ Lacedæmonæ iuxta Lecippidarũ tẽplũ poſita eſt ulyſſis ædes. Ergiæus unus ex his qui a diomede originẽ ducunt a Temeno quodã pſuaſus palladiũ argis ſurripuit: cuius rei cõſciũ habuit Leagrũ. Erat enim Temeni ſane familiaris. Leagrus poſtea Temeno iratus Lacedæmonẽ cõceſſit: palladiũ ſecũ deferens: q̃ cũ reges ſtudioſe accepiſſẽt: iuxta lecippidarũ tẽplũ collocauerunt: ac miſſis qui de cõſeruando & cuſtodiendo palladio Apollinis ſententiam ſciſcitarentur: oraculo edito

ut unum ex his qui palladium ſutripuiſſent cuſtodē facerēt. Vlyſſis ædem ibidem poſuerunt: heroem ipſum alioquin ꝓpter Penelopes nuptias ad ſe pertinere: & ciuitatē affinitate attingere exiſtimantes.

Quid eſt cauſæ ꝙ Chalcedoniæ mulieres morem hunc habēt: ut ſi in alienos uiros: & magiſtratus potiſſimum incidant: alteram maxillam aperiant. Chalcedonii aduerſus Bithinios bellum gerebant. Hi cum zepoetum Regem haberent omnibus ſuis copiis: additis etiā Thracū auxiliis facta incurſiōe agros populabātur. Sed cū zepoetus circa phaliu3 Id enim loci nomen eſt: palantes ac perturbatos inuaſiſſet: ſupati octo milia militū deſiderauerūt: nec tamē penitus deleti ſunt. Cōpoſito aūt bello cū ea clade ciuitas ad uiroꝝ ſolitudinē ꝓpemodū redacta eſſet: cōplures mulieres neceſſitate cōpulſæ libertis & externis nupſerūt: nonnullæ uiduitatē talibus nuptiis āteponētes ſolæ agebant: ac ſi quid opꝰ eſſet ad magiſtratus ac iudices confugientes alterā oris partem aperiebant. harū pudore3

quæ nūpſerant imitatæ & meliores fuiſſe ratæ eūdē morē retinuerūt.

Quid eſt cauſæ q̄ oues ad agenoris lucuꝫ abigentes Argiui: ut ibidem meantur efficiunt. An q̄ egregie præter cæteros Agenor oues curarit: & plures greges habuerit.

Cur ſe Argiuoꝝ pueri quodam feſto per iocū ballachradas uocitant. An quod primos ab Inacho ex agris in cāpos ac plana deductos achradibus altos fuiſſe cōmemorant. Ferunt enim Achradas primū græcis in Peloponneſſo fuiſſe cognitas: cū ea regio Apia etiā diceretur. Vnde Apii Achrades mutato noīe appellati ſunt.

Quid cauſæ ē q̄obrē elæi equās finib⁹ eductas iniri faciūt. An q̄ regū omniū equoꝝ ſtudioſiſſimus œnomaus: cū aīal illud p̄cipue adamaſſet: multa & horrēda eis imp̄cat⁹ eſſet: q̄ equā apud elidē iniſſent: & idcirco ueriti execrationē illā abhominātur ac uitant.

Cur apud gnoſios moris fuit mutuantibus argētū rapere. An ne hi qui arripuiſſent: de ui tenerentur & magis plecterentur.

Quæ cauſa eſt q̃obrẽ Sami dexicreontis uene
rem uocent: An quod eorum uxores luxu ac
petulãtia perditas Dexicreon hõ mẽdicꝰ qui
buſdam piacularibus ſacris expiauit. An qa
Nauclerius cum eſſ& dexicreon negociandi
cauſa Cypruꝫ nauigauit: cui onus in nauim
impoſituro uenerẽ iuſſiſſe ferũt aquã tantũ
in nauim imponeret: ac ſtatim ſclueret eum
dicto audientem fuiſſe: & aqua in nauim
comportata profectum: ſumma tranquillita
te & malicia deprehenſum ſitientibus reliqs
& mercatoribus & nautis aqua ſingulis ue-
nũdata: multum argenſum collegiſſe: ex eo
ſtatua deæ poſita: deã ſuo de noĩe appellaſſe
quod ſi ueꝝ eſt: nõ unũ ditaſſe: ſed per unuꝫ
multos ſeruaſſe uenus exiſtimanda eſt.

Quid eſt q̃ Samii mercurio charidote rẽ diui-
nã faciẽtes: uolẽti & furari & latrocinari per-
mittũt: quia oraculo relicta iuſula Mycalen
cõmigraſſent: præda ac rapinis decem annis
uitam duxerunt. Deinde in inſulam reuerſi
Samii hoſtes ſuperauerunt.

Vnde ei loco nomen inditum eſſe dicemꝰ quẽ

Samii panæma. An quod Dionysium fugientes Amazones ex agro Ephesio Samum perfugerunt. Dionysius confestim ædificatis nauibus transmisso mari; prœlio commisso: eo in loco multos occidit; quem defluentis sanguinis flumine spectãtes admirati panæma postea nominauerunt: eorum autem qui occiderũt circa phloeũ ossa ostenduntur. Sunt qui dicant phloeũ earum clamoribus abruptum fuisse cum magno quodã interpugnãdum & cõtẽto clamore usæ fuissent.

Quid ẽ causæ quod Andron Sami pedites uocitatur mortuo demotele cũm plebs rempu. occupasset megarenses aduersus Perinthios Samiorũ colonos exercitũ duxerũt. Cõpedes ut dicitur quasi aduersus seruos secũ portãtes. Quod cũ plebi renũciatũ eẽt; celeriter auxilia submisit: decẽ declarati sũt: qui triginta nauium classi præessent: harum unaꝫ portu egrediẽtẽ fulmĩe ictã ac depressam fuisse dicũt duces tamẽ cũ reliqs ꝓfecti megarẽses prœlio uicerũt: & sexcentos captiuos cœperunt. Qua uictoria elati popularem statũ euertere

cōgitabant cui rei plebs occasionē præbuit Misit enim litteras quibus imperabat ut Megarenses compedibus uinctos adducerent. Illi Megarensibus litteras cum ostendissent: facile persuaserunt: ut communi consilio secum ciuitatem liberarent. Rationem ineunti bus usum puerorum cricos detraccos Megarensiū cruribus circūponere: & ne defluerent loris quibusdam ad zonas alligare. Erat enim timendū cū laxi essent: ac facile defluerent soluti uiderentur. His in hunc modum ornatis cum singulis ensem dedissent ad Samum appulsi medio foro Megarenses in cūriam deduxerunt: ubi dato signo Megarēses impetu facto plebeios omnes qui rerum potiebantur interfecerunt. Hoc pacto recuperata libertate megarenses quicūqꝫ uoluerūt: ciuitate donarunt: & bonæ magnitudinis domo ædificata compedes quasi templo suspensas obtulerunt: ab eo pedetes domus appellata est.

Cur apud Coos Sacerdos Herculis mūliebri ueste indutus: & mitra caput ornatus apud

Antimachiam rem diuinam facit. Hercules cum ex agro troiano sex nauibus profectus esset: tempestate deprehẽsus nauib⁹ amissis ad insulam Coum delatus ad laceterem eiectus est: omnibus rebus præter arma & socios penit⁹ amissis. Ibi nactus ouium greges pastorem unã sibi ut daret petiit. Is Andagoras uocabatur qui cum robore ac uirib⁹ corporis præstaret Herculem ad luctandũ prouocauit: ea lege ut si uinceret arietem auferret. Hercules cupide cũ Andagora cõgressus cum hominem ita agitaret ut facile superaturus uideretur Meropes Andagoræ auxiliũ tulerunt: & græcos ut herculi opem ferrent concitauerunt: prœlio cõmisso hercules pugnando defessus ad mulierem Thracem confugisse dicitur & muliebri ueste opert⁹ apud eam delituisse. Sed postq̃ Meropib⁹ superatis expiatus Alciopi filiam in matrimonium duxit Floream uestem induit. Quãobrem sacerdos ubi prœlium factum est rem diuinã facit: & sponsi muliebri ueste induti sponsas suscipiunt.

Vnde apud megaram genus est hamaxocyliſta
rum: Qua tẽpeſtate intẽperans ille ac diſſolu
t⁹ popularis ſtat⁹ megaris fuit: qui & ſacrile
gij effecit ꝓficiſcebãtur peloponeſſioꝝ noĩe
delphos ſolemnes ſpectatores: qui cum per
agrum megarenſem iter facerent apud æge
ram ad paludem cum liberis & uxorib⁹ ſub
uerſo curru in terram prouoluti ſunt. Ibi me
garenſium quidam petulantiſſimi atq; ebrii
per inſolentiam & crudelitatem currus ĩ pa
ludem contruſerunt multos ex his qui uene
rant obruerunt. Quod in illa ſtatus perturba
tione & confuſione rerum omnium megarẽ
ſes neglexerunt amphictiones autem quod
ea res ad religione3 pertinere uidebatur gra
uiter commoti: tanquam ſceleratos & ĩpios
exilio nõnullos: pleroſq; morte afficiẽdos cẽ
ſuerunt: qui poſtea a genere hamaxocyliſtæ
nominati ſunt.

τέλος.

Calphurnius Brixiensis Ad Dominicum Siliprandū Mantuanum.

Quos ꝛadi optabas lima Siliprande libellos
Imprimet: nil posset iungere docta manus:
Qui leget hos æquus grates tibi lector habebit.
Atq3 idem optabit candida fata mihi.
Nam modo mendosus latiis errabat in oris
Plutarchus: rasa nūc bene pelle nitet.
Aureliiq3 mei claras festinat ad ædes.
Qui colit ex toto pectore pieridas.

Idem ad Lectorem.

Habes Plutarchi Problemata q̄emendatissima: exceptis tribus uel ad summū quattuor locis. ubi græcum exemplar mancum erat: tu cum melius habueris tua diligentia iungito. Vale.

d. 9654

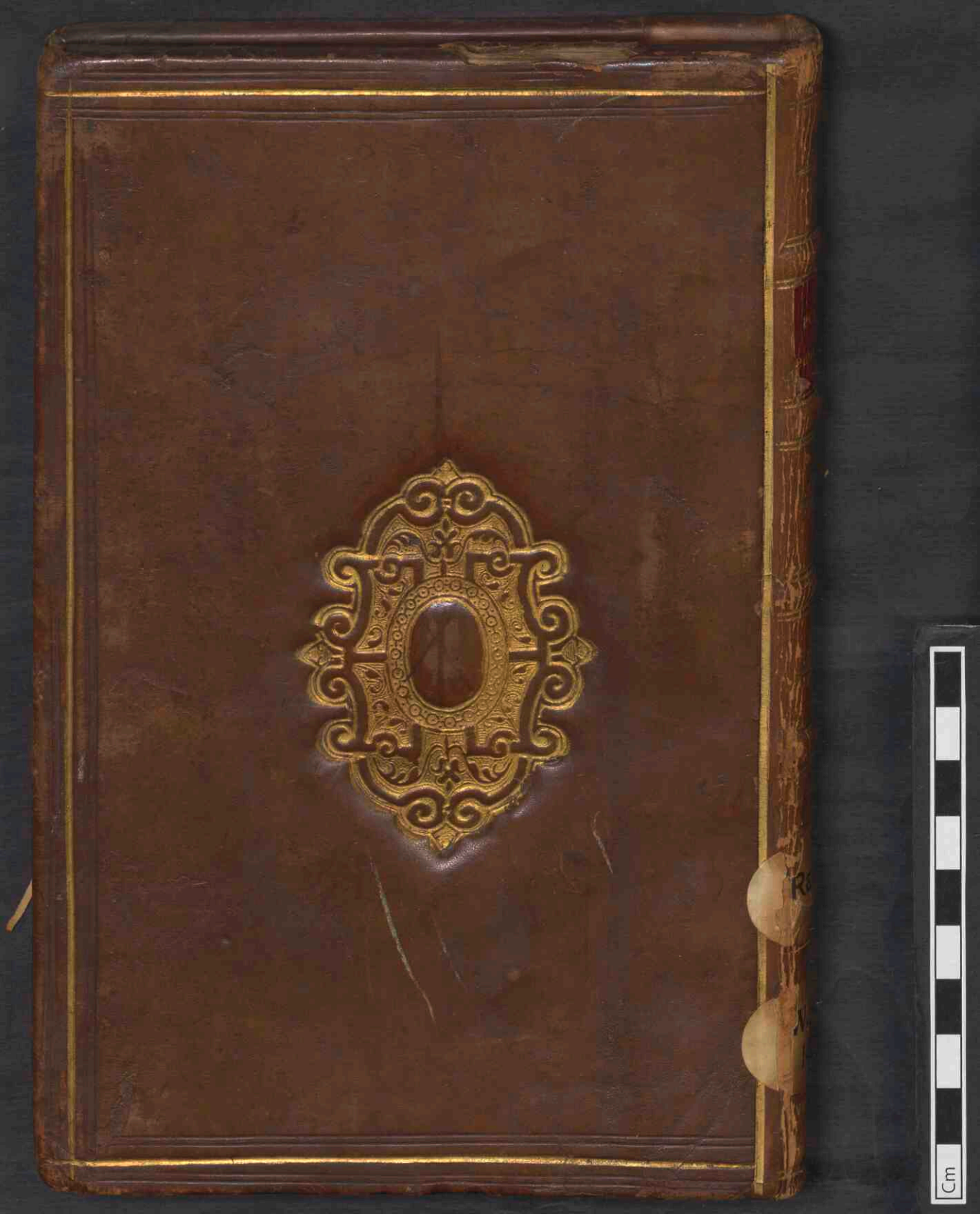

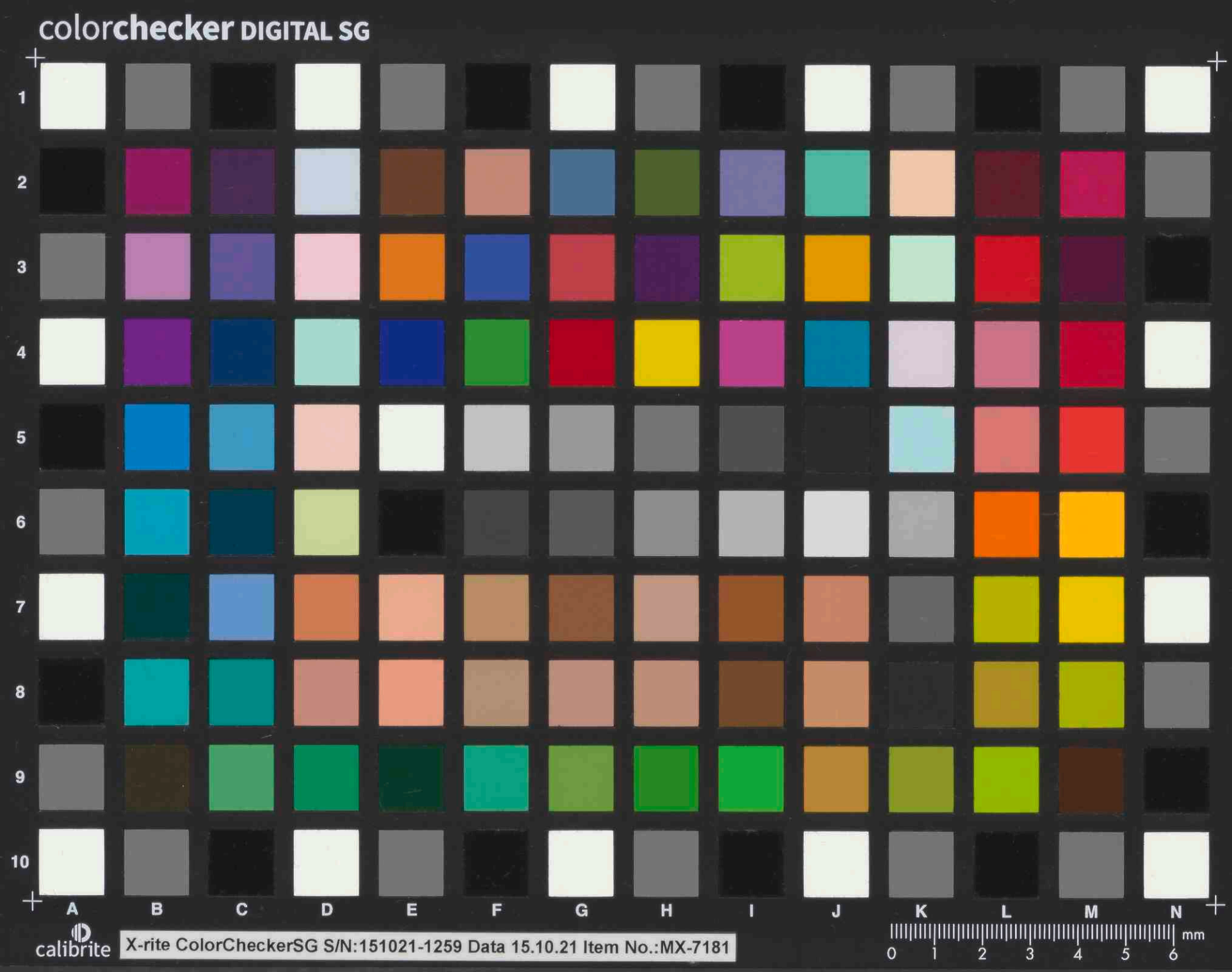
colorchecker DIGITAL SG
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
A
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
calibrite
X-rite ColorCheckerSG S/N:151021-1259 Data 15.10.21 Item No.:MX-7181
mm
0
1
2
3
4
5
6